

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730455

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 177 (14.268)

Trst, sobota, 1. avgusta 1992

Dogovor je bil mogoč predvsem zaradi splošnega kriznega stanja v državi

Vlada, sindikati in podjetniki podpisali sporazum o ceni dela

Po 45 letih dokončno odzvonilo premični lestvici oziroma draginjski dokladi Pogajanja za obnovitev dopolnilnih delovnih pogodb bodo leto dni zamrznjena

RIM — Sindikati CGIL, CISL in UIL ter podjetniške organizacije Confindustria, Intersind, Confapi in ASAP so sinoči vendarle podpisali »protokol o dohodkovni politiki, boju proti inflaciji in ceni dela«, kot se glasi naslov pet strani dolge listine, s katero jim je postregla včeraj navsezgodaj Amatova vlada, da bi prispevala k ublažitvi, če že ne k odpravi razlik med stališči obeh taborov do mehanizmov, ki naj bi v bodoče urejali pogajanja med delodajalci in delojemalci. Eni in drugi bi se morali seveda držati programske-proračunskih listin za leto 1993 oziroma triletnje 1993-1995, ki jih je sprejel včeraj ministrijski svet in po katerih naj bi do leta 1996 dokončno odpravili javno-finančni primanjkljaj.

»To je zelo, zelo važen dogodek,« je poudaril Amato, medtem ko so sindikati izjavili, da »gre za velik dogovor, ki še utrjuje enotnost sindikalnega gibanja«. Podpisu se je najdlje protivil CGIL, ki pa je nazadnje pristal nanj »zaradi izredno težkega gospodarsko-finančnega stanja in nevarnosti politične destabilizaci-

je v državi«. Podobno se je izrazil predsednik Confindustrie Luigi Abete.

Vlada si je zadala kot cilj povečanje notranjega bruto proizvoda za 1,6% v letu 1993, za 2,4% v letu 1994 in za 2,6% v letu 1995, obenem pa naj bi se vrhinja stopnja inflacije znižala z zdajšnjih 5,5% na 3,5% leta 1993, na 2,5% leta 1994 in na 2% leta 1995 s tem, da se tendenčna inflacija zmanjša že ob koncu leta 1994 na 2%. Dohodkovna politika predvideva dokončno likvidacijo premične lestvice; namesto tega bodo vsi uslužbenci prejeli od 1. januarja 1993 dalje vsak mesec (vključno s 13. plačo) pavšalnih 20.000 lir, s katerimi bodo krili tudi zgubo zaradi neizplačane draginjske doklade v maju in septembru letos. Dalje bodo v prihodnjem letu zamrznili vsakršno obnavljanje dodatnih notranjih delovnih pogodb, katerega cilj je zvišanje plač.

Protokol vsebuje potem hipotezo, da se bodo sindikalne in podjetniške organizacije pogodile glede pogajalskih mehanizmov najpozneje do 15. septembra.

Pogodbena pogajanja bodo morala biti razčlenjena glede na sektorske, časovne in procedure dejavnike, z druge strani pa bo vlada s primernim mehanizmom delno zaščitila kupno moč mezd in plač v primeru daljšega zastoja pogajanj, pri katerih bo tudi sama aktivno sodelovala. Vlada se hkrati obvezuje, da bo do konca septembra sprožila pogajanja s sindikati o privatizaciji delovnih odnosov na področju javnih služb. In še: dinamiko cen in tarif bodo programirali na večletni osnovi; cene javnih storitev (tudi tistih, ki so v pristojnosti krajevnih in državnih uprav) bodo še dodatno nadzorovali, pri tržnih cenah pa sporazumom s prizadetimi stanovi uvedli samoomejevanje. Novih davkov ne bo, pač pa bodo omejili davčne olajšave, odločneje preganjali utajevalce, povečali pritisk na t.i. avtonomne delavce in strože preverjali dohodkovne prijave. Vlada obljublja tudi večje zaposlovanje in pomoč tehnološkim investicijam, veljavnost vseh teh ukrepov pa bo dvakrat letno preverjala z glasniki sindikatov in podjetništva.

Pravi potres v vrhovih tajnih služb Sisde in Sismi

RIM — Ob nadaljevanju preiskave o umoru Falconeja, Borsellina in Lizzia ter postopka za uzakonitev protimafijskega dekreta, je poskrbela vlada za pravi potres v krogih, ki so odgovorni za notranjo varnost. Po zamenjavi palermškega kvestorja je odredila včeraj premestitev prefekta Maria Iovineja v Firence in Giorgia Musia iz Firenc v Palermo, a kmalu bodo premestili še palermškega državnega tožilca Pietra Giammanca na kasacijsko sodišče. Zlasti pomenljiv pa je sklep medministrskega odbora za informiranje in varnost (Ciis) o imenovanju generala Cesareja Puccija za novega direktorja vojaške obveščevalne službe Sismi in prefekta Angela Finocchiaro, ki je vodil doslej Višji komisariat za usklajevanje boja proti mafiji, za novega direktorja obveščevalne službe notranjega ministristva Sisde (nasledila bosta generala Luigija Ramponija in prefekta Alessandra Vocija). V Rimu trdijo, da je to normalno, ne gre pa pozabiti, da je Giuliano Amato nedavno pozval h kakovostnejšemu delovanju tajnih služb. Notranji minister Mancino bo obravnaval danes s člani VSS varnost palermških sodnikov, pravosodni minister Martelli pa je predlagal bivšemu vodji protimafijskega pula Antoninu Caponnettu (72 let), naj bi postal konzulent za boj proti cosi nostri.

Medtem ko skušajo prvaki KD zakriti spore KD v vrtincu polemik Segni graja vodstvo

RIM — Pozornost političnih komentatorjev je bila včeraj, dva dni po viharju, ki ga je povzročil zunanji minister Scotti, osredotočena na zasedanje političnega urada KD. Demokristjanski voditelji po zaključku sestanka niso bili veliko zgovorni: Andreotti je zanikal, da bi bil v ozadju Scottijeve ostavke, medtem ko je načelnik poslanske skupine KD vprašanje minimiziral in priznal le zadrego v vrstah stranke. Potrdili pa so, da je tajnik Forlani za zdaj umaknil pred časom napovedano ostavko.

Sicer pa se vihar znotraj KD še ni polegel. Za to je poskrbel poslanec Mario Segni, ki je potrdil kritične pripombe, izrečene že dan prej v Montecitoriu. Segni je dejal, da znotraj KD vlada zmešnjava, ta pa je posledica hudih internih spopadov. Sedanji oblastniki — je dejal Segni — ne smejo

več voditi države, saj ni prav, da njihove zdrahe gredo na račun državljanov. Segni je te izjave dal na tiskovni konferenci, na kateri je napovedal množično zborovanje »zdravih sil«
v katoliškem svetu; namen zborovanja bo pospešiti volilne reforme in torej konkretno prispevati za toliko opevane spremembe.

Ponovno se oglasil tudi Vincenzo Scotti, ki skuša na vse načine stopiti iz politične izolacije. V nekem intervjuju je izjavil, da preobrazbo ni mogoče doseči na podlagi spremembe pravil, kot je npr. uvedba nezdržljivosti funkcij; tovrstni ukrepi pomenijo le estetski poseg. Bivši zunanji minister je tudi napovedal, da bo znotraj KD začel boj za moralizacijo politike.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Včeraj so bombardirali tudi letališče in radar Unproforja Peklenska noč v Sarajevu Priprave za odhod tujcev

LJUBLJANA — V noči na petek so srbske sile začele novo ostro ofenzivo na Sarajevo in druga območja Bosne in Hercegovine. Takšno je splošno prepričanje opazovalcev dogajanj v Bosni in Hercegovini. V zaklonišča so bežali tudi pripadniki enot Združenih narodov, ki varujejo sarajevsko letališče Butmir. S Trebevića in Osnice so streljali s topovi, minometi in drugim orožjem. Ena od tankovskih granat je včeraj dopoldne zadela tudi pristajalno vzletno stezo srajaveskega letališča. Zato se iz Beograda ne more vrniti v Sarajevo niti general MacKenzie. Zaradi intenzivnih napadov v neposredni bližini letališča so včeraj za nekaj ur letališče spet zaprli za letala, ki dovažajo humanitarno pomoč. Granate so ranile tudi nekaj ukrajinskih modrih če-

lad pri radarju, s katerim bi morali ugotoviti, kdo strelja proti letališču. Srbske enote so se ponovno poskušale prebiti v nekatere nove predele Sarajeva in zato so bili še posebej srčiti boji na obrambni črti Vogošča-Rajlovac. Srbski viri so poročali o zelo ostrih bojih tudi na območju Kobilje glave, Sokolja in Žuća. Agresorsko orožje je toklo po novem in starem Sarajevu, še posebej veliko izstrelkov pa je padalo v neposredni okolici zgradbe Predsedstva Bosne in Hercegovine. Dobri poznavalci razmer v Sarajevu menijo, da so bili nočni napadi na Sarajevo najhujši v zadnjem mesecu. Hudi boji se nadaljujejo tudi v Goraždu, Bihaću, Foči in na širšem območju Bosanske Posavine. Položaj prebivalcev Goražda postaja čedalje bolj kritičen. Primanjkuje jim hra-

ne in zdravil, z vodo pa se oskrbujejo kar iz Drine.

Iz uradnih bosansko-hercegovskih virov so sporočili, da v najnovejših napadih srbske sile na veliko rabijo strelivo in na »slepo«
streljajo proti različnim ciljem samo zato, da bi porušili čim več objektov in ranili in ubili kar največ ljudi.

Po drugi strani pa je srbska stran za najnovejše spopade obtočila bosansko-hercegovsko teritorialno obrambo. Srbi trdijo, da je le-ta izvedla napade na srbske položaje in verjetno pri tem špekulirajo z nedavno izjavo bosansko-hercegovskega predsednika Alije Izetbegovića, da bodo bosansko-hercegovske sile z ofenzivo poskušale osvoboditi nekatera območja Sarajeva. Predstavniki enot NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Srbsko bombardiranje Posavine posredna podpora hrvaški desnici Še zadnji pozivi pred glasovanjem

WALTER ŠKERK

ZAGREB — Včeraj, na zadnji dan volilne kampanje, so po vsej Hrvaški še najbolj odmevale detonacije granat, ki so rušile Slavonki Brod in okoliške vasi. Izgleda, da so vsi kandidati nekako utihnili, da bi dali besedo zunanjim dejavnikom. Jasno je, da skuša srbska vojska z bombardiranjem Slavonskega Broda priveriti hrvaške volilce do tega, da oddajo svoj glas ekstremnim strankam. Miloševiću bi namreč zelo odgovarjalo, če bi Hrvaška dokončno obrnila proti desni, to bi bil namreč dokaz o »fašistoidnosti«
zagrebških oblasti. Te navarnost so očitno ugotovili tudi v Beli hiši in v Stekleni palači v New Yorku, ker so naročili generalnemu tajniku OZN, da v svojem poročilu osvoji hrvaška stališča ter takoj implicitno podpre predsednika Franja Tudjmana in njegovo politiko sodelovanja s silami Unproforja.

Tuji diplomati v Zagrebu so očitno svojim vladam poročali o shodih Hrvaške stranke prava, kjer se je zbiralo po 100 tisoč ljudi in pri tem opozarjali na nevarnost, ki bi jo neka desna ekstremizacija Hrvaške predstavljala na balkanski šahovnici.

Medtem so se včeraj zvrstili zadnji volilni shodi. Tudjmanu in kandidatom HDZ je včeraj vzklikala več desetisočglava množica na Trgu francoske države v Zagrebu. Dosedanji predsednik se je seveda pohvalil z diplomatskimi uspehi mlade države, elegantno pa je preskočil bolj žalostne teme, kot so vojna, nizki socialni standard, itd. Sicer pa tudi opozicija se ne rada spušča v debate in govore o gospodarski prihodnosti Hrvaške. Bodisi liberalci Budiša kot narodnjakinja Savka Dabčević-Kučar raje zaigrajo na nacionalistične strune. Tako je na primer Budišev

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Plavalci so se poslovili, na prizorišču sedaj atleti Novo zlato za Italijo

Z olimpijskih iger so se včeraj z odličnimi rezultati poslovili plavalci, a na prizorišču so stopili atleti in atletinje (na sliki AP), dan pa se je dobro končal tudi za Italijane, katerim je kolesar Lombardi priboril zlato odličje

Opozicija mora zaradi ustavnih volilnih rokov opustiti dosedanje zavlačevanje

Podpredsednik vlade Pučnik prepričan

Nov volilni zakon bo sprejet 9. septembra

LJUBLJANA — Podpredsednik slovenske vlade in predsednik socialdemokratske stranke Jože Pučnik je kategoričen: »V jeseni, 9. septembra, bo volilni zakon sprejet«. Razgovor v njegovem kabinetu na sedežu vlade je miren in sproščen, čeprav je Pučnik sedaj dvojno zaposlen: precej ima dela v vladi sami, istočasno pa se njegova socialdemokratska stranka že krepko pripravlja na volitve.

Zakon je po njegovem mnenju v četrtek padel, ali bolje rečeno, ni bilo doseženo soglasje, ker je tako sklenila desnica nekdanjega Demosa. Točno so se prešteli in odšli iz dvorane v takem številu, da nikakor ni bilo mogoče doseči kvoruma. To tudi zato, da ne bi bile volitve oktobra, ali nekega bližnjega datuma, hočejo volitve ob koncu leta.

Toda decembra volitve morajo biti in zanje se bodo izrekle vse stranke. Vladne po logiki sistema, saj ob blokiranem parlamentu ni mogoče sproščeno upravljati. Opozicija pa tudi potrebuje volitve in ni nobenega izgovora več za zavlačevanje. Pučnik je prepričan, očitno dobro obveščen iz vseh »logov«, tako desnih kot levih, sredinskih in domačih.

Prav tako je zelo točno opredeljen glede slovenske politične podobe, ki naj bi se pojavila na volitvah. Po njegovem ne bo velikih sprememb, Slovenci bodo izbirali izmed sedaj uveljavljenimi strankami. Socialdemokrati so imeli notranje težave, saj ni bilo lahko premostiti zaključke mariborskega kongresa, ki je končal razdobje osamosvajanja in pričel razdobje bolj socialno usmerjene stranke. Stranke, ki vedno bolj izrazito dobiva socialdemokratski predznak. Nastopili bodo sami, z lastno kandidatsko listo in lastnim znakom. Bilo je več razgovorov, prišlo je do raznih poskusov združevanja predvsem z Žakljeviimi socialisti, s katerim so tudi skupaj dogovorno šli v vlado. Bili so pogovori in pogajanja o vključevanju izven parlamentarnih skupin, kot so, delavska stranka, krščanski socialci in drugi, toda vse to ni prineslo konkretnih rezultatov. V to smer se še vedno trudi Žakelj in socialistična stranka, vendar po mnenju predsednika Pučnika bo končni rezultat kandidiranje treh strank, ki se sklicujejo na socializem in socialdemokracijo: njegove socialdemokratske, socialistične in prenoviteljev. Po volitvah pa se

lahko po njegovem prične proces združevanja s socialisti, za kar so se že dosedaj dogovorili za napore v smeri nenapadanja.

V centru prihaja do zблиževanj med Drnovškoviimi liberalnimi demokrati in Bavčarjevimi demokrati, vendar pa je položaj tako zapleten, da bosta nastopili stranki ločeno. Isto velja tudi za zelo heterogeno skupino zelenih.

Bolj zapleteno je na desni. Veliko je vprašanje, kakšni bodo odnosi med Krščanskimi demokrati in med Ljudsko stranko. Pirnat sam očitno ne more nastopiti na volitvah in se bo moral nekemu priključiti.

Predvsem pa se krščanski demokrati pričenjajo zavedati, da sami na volitvah ne bodo mogli zmagati in da bodo lahko prišli na oblast samo na osnovi določene koalicije. Zato se bijeta dve struji: ostrejša (ki je med drugim prepričala sedanji sprejem volilnega zakona) in zmernejša, ki se tega zaveda. Od volilne kampanje, od mnogih dejavnikov zavisi povolilno razdobje, ko bodo vladne koalicije nujne.

V ta vsebinski kontekst spadata še dve vprašanji. Predvsem odnos s slovensko Cerkvijo. Pučnik je pozorno prisluhnil ponudbi slo-

venskega nadškofa, da naj bi uredili odnose med Cerkvijo in državo, Cerkev pa bi se odpovedala delu svojega premoženja in predvsem gozdovom, ki so postali že hudo sporno vprašanje denacionalizacije. Že v četrtek so demokrati z Ruplom in Bavčarjem na čelu predlagali, da naj bi se med državo in Cerkvijo sprejel konkordat, ki bi urejal premoženjsko stanje slovenske Cerkve in uredil nadomestila. Nekaj podobnega razmišlja tudi sam.

Naslednje vprašanje pa je vlada. Po mnenju njenega socialdemokratskega podpredsednika je trdna in učinkovita. Izkoriščati mora vsa svoja pooblastila, izkoriščati mora celoten manevrski prostor, da rešuje zlasti gospodarska vprašanja. To pa pomeni, da mora do volitev vladati tudi s pomočjo dekretov, v kolikor bi bil parlament blokiran. O tem se je v slovenskem političnem prostoru že razvila živahna razprava in to tudi zahteva čim prej sprejem volilnih zakonov in z njimi dokončno likvidacijo ostankov prejšnjega sistema in izvolitev enodromnega parlamenta, ki bo bolj preprosto in učinkovito zasedal in odločal.

BOGO SAMSA

Nesreča tajskega airbusa

BANGKOK — Airbus tajske letalske družbe Thai Airways je včeraj strmoglavil nedaleč od nepalskega glavnega mesta Katmanduja. Usoda 99 potnikov in 13 članov posadke ni znana. Nepalska vojska je opazila razbitine letala v neki globoki dolini 50 kilometrov južno od Katmanduja, zaradi izrednega monsunskega dežja pa se niso uspeli prebiti do kraja nesreče. Kljub temu pa prevladuje prepričanje, da letalske nesreče ni nihče preživel.

Tajsko potniško letalo je iz Bangkoka poletelo proti Katmanduju s skoraj enournu zamudo zaradi težav na enem motorju. Ko so bili le kakih 60 kilometrov oddaljeni od katmandujskega letališča, je pilot tajskega letala zaprosil katmandujski kontrolni stolp, da mu določi nov kurz in alternativni pristanek, ker je bila zaradi monsunskega dežja vidljivost omejena. Nadzorniki poleta so ga preusmerili na letališče v indijskem Biharju. Nekaj sekund kasneje se je radijska veza prekinila, letalo pa je izginilo z radarskih zaslonov.

Iz Floride izstrelili Atlantis

Na krovu tudi italijanski vesoljec

CAPE CANAVERAL — Iz Cape Canaverala na Floridi so včeraj, okrog 16. ure po srednjeevropskem času, uspešno izstrelili vesoljsko ladjo Atlantis. V posadki je sedem astronautov, med temi tudi 46-letni Italijan Franco Malerba. Posadka (v njej je tudi predstavica nežnega spola) bo v vesolju 8 dni, v tem času bo izvedla več znanstvenih poskusov.

To je prvič, da je italijanski astronaut poletel v orbito. Pred njim je v vesolje poletelo 277 astronautov, od tega 13 iz Zahodne Evrope. V Italiji vlada za zdajšnje vesoljsko misijo precejšnje zanimanje, saj je satelit, s pomočjo katerega bodo izvedli poskuse, italijanske izdelave. Novost je v tem, da bodo satelit, v času poskusov, povezali s posebnim 20-kilometrskim kablom z vesoljsko ladjo.

Na sliki (teletoto AP): italijanski vesoljec Franco Malerba pred izstrelitvijo Atlantisa.

Gradnja cest se nadaljuje

LJUBLJANA — Z zagotovitvijo blagovnega mednarodnega posojila v višini 50 milijonov mark smo zopet začeli dela na vseh cestnih odsekih v Sloveniji, ki smo jih morali zaradi pomanjkanja denarja v začetku junija ustaviti, je povedal na včerajšnji novinarski konferenci minister za promet in zveze Marjan Krajnc.

Včerajšnje srečanje z novinarji so na ministrstvu za promet in zveze sklicali zaradi vse pogostejših napačnih informacij v javnih medijih okoli cestne in ostale prometne problematike.

Minister je dejal, da je bil prisiljen zaustaviti vsa dela, ker so dolgovi gradbenim podjetjem-izvajalcem del naraščali in bi bila že sama gradbena podjetja prisiljena ustaviti dela na vseh cestnih odsekih v Sloveniji. Posojilo je zagotovilo finančno ministrstvo in z njim naj bi sedaj v predvidenih

rokih končali vse najpomembnejše odseke slovenskih avtocest.

Ministromi sodelavci so tudi zanikali trditve, da se je vlada, pri podpisu dvostranskega sporazuma o cestnem prometu s Hrvaško, uklonila njihovim grožnjam v zvezi z ribolovom in pomorstvom. Sporazum je minister Krajnc podpisal s pooblastilom slovenske vlade in na podlagi tega sporazuma bo lahko sedaj tudi pravno naša država izvajala, če bo potrebno, določene protiukrepe proti sosednji državi. Vsebinsko tega sporazuma, ki določa 5000 univerzalnih dvostranskih in tranzitnih dovolilnic ter 400 dovolilnic za prevoz na račun tretjih oseb, je obravnaval tudi skupščinski odbor za mednarodne odnose.

Na ministrstvu so tudi zanikali trditve, češ, da so nekatera gradbena dela na slovenskih cestah oddali mimo licitacij.(STA)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

Marko Voljč na čelu Ljubljanske banke

LJUBLJANA — Največjo slovensko banko - Ljubljansko banko bo od septembra vodil Marko Voljč, eden izmed direktorjev Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki se je v začetku tega leta potegoval tudi za mesto predsednika slovenske vlade. To je včeraj na tiskovni konferenci povedal sedanji direktor Ljubljanske banke Anton Slapernik, ki je tudi sporočil, da odstopa.

Slapernik je svoj odstop utemeljil z željo, da bi omogočil hitrejši proces racionalizacije banke in spremenjen odnos okolja do banke. V tej dvoumni utemeljitvi je seveda moč iskati različne razloge za odhod Antona Slapernika, verjetno pa gre pri zmanjavi prvega človeka Ljubljanske banke predvsem za željo, da bi se banka kar najbolj prilagodila spremenjenim političnim in ekonomskim razmeram v Sloveniji. Anton Slapernik je na čelu Ljubljanske banke pred dvema letoma zamenjal dolgoletnega direktorja banke Metoda Rotarja, ki je v bistvu v sedemdesetih letih opravil centralizacijo in v pecejšnji meri tudi monopolizacijo bančnega sistema na Sloven-

skem. Anton Slapernik, ki je doma v Novi Gorici, je bil zelo ugleden direktor novogoriškega Mebla, republiški minister za finance in namestnik zveznega sekretarja za finance v nekdanji Jugoslaviji.

Marko Voljč, ki bo od septembra direktor Ljubljanske banke, velja za uglednega mednarodnega finančnega strokovnjaka. V Mednarodni banki deluje v sektorju za Južno Ameriko in zaradi tega so ga nekateri slovenski desničarski poslanci ob njegovem poskusu, da bi postal slovenski premier, v slovenski skupščini dočakali z bananami. Pripisovali so mu tudi, da je postal eden izmed funkcionarjev Mednarodne banke predvsem po zaslugi prejšnjega režima, čeprav je sam dokazoval, da je bil v Mednarodno banko sprejet prek natečaja, na katerem je sodelovalo nekaj sto kandidatov iz vsega sveta. Marko Voljča je sedanji predsednik vlade Janez Drnovšek dolgo omenjal tudi kot možnega ministra za finance v njegovi vladi. Vendar je pozneje to mesto zaupal prav tako mlademu in mednarodno znanemu Mitji Gaspariju. (NIA)

● KD v vrtincu

Zdrahe v KD so včeraj odmevale tudi na zasedanju vodstva liberalne stranke. Tajnik stranke Altissimo je po zasedanju dejal, da od bližnjega zasedanja vsedržavnega sveta KD pričakuje jasno politično stališče; PLI — je dejal Altissimo — noče, da bi napetosti znotraj KD prerastle njen okvir in ovirale delovanje italijanske vlade.

Do polemik je včeraj prišlo tudi zunaj KD. Bivši predsednik PRIB-runo Visentini je ponovno napadel tajnika La Malfo, s tem da mu je očital »avtokratsko vodenje stranke«.

● Peklenska noč

OZN včeraj niso hoteli povedati katerim silam pripisujejo napad na letališče in njegovo neposredno okolico.

Podpredsednik Predsedstva Bosne in Hercegovine Ejup Ganić se je včeraj v Bonnu pogovarjal z nemškimi zunanjim ministrom Kinklom. Na posebni tiskovni konferenci je povedal, da Nemčija nasprotuje kakršnikoli delitvi Bosne in Hercegovine, prav tako pa je tudi proti predlogu, ki ga v zvezi s kantonalizacijo Bosne in Hercegovine ponujajo bosansko-her-

cegovski Srbi. Po tem predlogu naj bi tri četrtine Bosne in Hercegovine pripadle Srbom v Bosni in Hercegovini. Ganić je tudi dejal, da Evropi preti nov val beguncev, ki bi lahko dosegel milijon ljudi, če Evropa ne bo učinkovito zaustavila srbskega divjanja v Bosni in Hercegovini. Na problem beguncev so ponovno opozorili tudi v uradnih francoskih krogih, kjer so sicer pozdravili slovensko pobudo o vzpostavitvi varovalnih begunskih con v nekdanji Jugoslaviji. Francozi menijo, da to lahko učinkovito prepreči tudi naklepe po etničnem čiščenju posameznih območij.

V Sarajevu že nekaj dni pripravljajo evakuacijo kakšnih 200 tujih državljanov, ki so se pred štirimi meseci, ko so se začele sovražnosti, zatekli v Sarajevo. Včeraj pa so krenili proti Nizozemski tudi prvi begunci, ki so konec prejšnjega tedna zaradi neurejenih dokumentov nekaj dni čakali na slovenski meji. (NIA)

● Zadnji pozivi

strankarski kolega Zlatko Kramarić, sicer osiješki župan, poudaril, da so liberalci edini glasno zahtevali, da modre čelade omogočijo povratek hrvaških beguncev v okupirano Baranjo. Kramarić je

pri tem še enkrat kritiziral vladajočo Tujđmanovo HDZ, ker je razpisala volitve v praktično vojnem obdobju. Na te kritike je odgovoril predsednik HDZ Stipe Mesić, ki je poudaril, da ima vladajoča stranka v demokraciji pravico izbrati čas volitev. Pri tem je s prispodobno pojasnil, da je HDZ ravnala kot modri ribič, ki ne meče mreže tjavendan v morje, ampak izbira kraj in čas lova. Na te izjave se je na zaključni konferenci prenoviteljske stranke SDPH (bivški komunisti) navezal Ivica Račan, ki je poudaril, da njegova stranka meni, da bodo te volitve Hrvaški prinesle več škode kot koristi, ker potekajo v času, ko je Hrvaška še zmeraj v domovinski vojni, globoko pa so razdelile javnost. Račan je poleg tega še prepričan, da bodo v kratkem, zaradi institucionalnih in političnih razlogov potrebne nove volitve.

Hrvaški republiški zavod za statistiko pa je včeraj objavil podatek, da so julija cene na drobno narasle za 23,5 odstotka v primerjavi z junjskimi cenami. V državi pa je v obtoku vse manj tisoč in petso dinarskih bankovcev. Nekateri si to razlagajo, češ, da hoče vlada omejiti emisijo denarja in prisiliti ljudi, da poslujejo s čeki in podobno. Drugi pa menijo, da je pomanjkanje bankovcev znak, da bo emisijska banka v kratkem poslala v obtok novi hrvaški denar.

Z zračnim mostom iz Zagreba v Sarajevo Požrtvovalno delo pilotov in vojakov OZN

Oklopnik OZN (francoski) pred poslopjem sarajevskega letališča

SARAJEVO — Kapetan italijanskega vojnega letalstva Toniolo na zagrebškem letališču Pleso skrbi za koordinacijo italijanskih letal v zračnem mostu, s katerim Organizacija Združenih narodov praktično že mesec dni zagotavlja ranjenemu Sarajevu prepotrebno humanitarno pomoč. Kolega Maurizio Blondet od Avvenireja se je s prijaznim častnikom domenil, da bova lahko z italijanskim transportnim letalom odletela na sarajevski aerodrom. Letalo prihaja iz vojaškega oporišča v Pizi. Vsak dan pošilja italijansko letalkstvo v Bosno dve letali. Našemu povelju je pilot podpolkovnik Aurelio Cerruti. Cerruti, ki je star 36 let, nam je priznal, da prvič leti v Sarajevo, sicer pa da je podobnih nalog že vajen. Med letenjem nam pripoveduje o svojih izkušnjah v Afriki, na Bližnjem vzhodu ter med zalivsko vojno. Pogovor nanese na članek, ki ga je pred časom objavil časopis L'Indipendente. Novinar je obtoževal italijanske pilote, da so strahopetno odklonili ukaz za polet v Sarajevo. »Nas pilote,« nam je potožil Cerruti, »je članek zelo užalil. Tisti dan nihče, ne samo Italijani, ni letel v Sarajevo. Vodstvo misije je namreč presodilo, da bi bil pristonek letal preveč tvegan. Novinar ni imel nobene tehtne podlage za tako pisanje. Konec koncev edini, ki pri teh poletih tvegamo, smo prav mi piloti.«

Iz Zagreba do Sarajeva smo leteli približno eno uro. Hercules C130 je poletel najprej do Reke, nato je obrnil vzdolž obale proti jugu, pri Splitu pa se je preusmeril proti Sarajevu. Polet iz Zagreba preko Banjaluke do Sarajeva bi bil sicer za več kot polovico krajši, letala bi pa morala preleteti področja, kjer potekajo vojne operacije. Naenkrat izpod oblakov zagledamo sarajevsko polje, prepoznamo Igman in reko Miljacko.

Nekaj sekund in je pod nami tudi mesto. Cerruti ostro obrne letalo in se za moje pojme skorajda navpično spusti na letališko stezo. Kasneje so nam pojasnili, da je manever potreben, ker je tako letalo najmanj časa izpostavljeno morebitnemu ognju protiletalskih mitraljezov. Izkrčamo se iz letala in pozdravimo pilote. Slednji bodo pol ure kasneje odleteli proti Pizi.

Larry Hollingworth

Na letališki stezi stojita dva herculesa. Kanadski, norveški in francoski vojniki jih raztovarjajo. Vse poteka avtomatično, učinkovito, brez zastojev. Vsakdo zna, katera je njegova naloga. Vsak dan na sarajevskem aerodromu pristane po dvajset letal. Prinašajo ogromne količine hrane. Za mesto s 350 tisoč prebivalcev je vsa ta hrana le kapljica v morju. A tam, kjer ljudje nimajo nič, so tudi malenkosti dragocene. »Odkar hrana pride na aerodrom, do trenutka, ko jo kak Sarajevčan dobi v usta,

mine samo 30 ur,« se je vidno zadovoljen pohvalil Larry Hollingworth, šef operacije Visokega komisariata za begunce pri OZN (UNHCR) v Sarajevu. Hollingworth - možakar kaže kakih 50 let - je oblečen v kavbojke, ima sivo brado ter je Američan. Za sabo ima že nekaj let službe v organizacijah Združenih narodov. Takoj nam je pojasnil, da so do 22. julija s 310 poletih v Sarajevo pripeljali za 3462 ton hrane. »Hrano nato s kamioni prevažamo v nekatera skladišča v mestu,« nam je dejal Hollingworth. »Teh skladišč je pet. Druga skladišča imamo na Dobrinji, Gerbavici in na Butmiru. O načinih za porazdelitev hrane odloča posebni šestčlanski "mesetni" svet.« Sestava tega organa, če lahko uporabimo Hollingworthov pridevnik je »večrasna«. Naš sogovornik je še dejal, da pri distribuciji hrane naletijo na velike težave, ker nimajo zadostnega števila prevoznih sredstev. »Zaradi tega,« nam je razlagal Hollingworth, »moramo za prevoz hrane zaprositi pomoč raznih oboroženih skupin, ki edine razpolagajo z zadostnim številom tovornih vozil. Znamo za primere, ko so si te oborožene skupine prisvojile del tovora, a na žalost moramo te tatvine obravnavati kot manjše zlo.« Kasneje smo videli enega izmed konvojev, ki iz letališča prevažajo hrano v skladišča v mestu. Na čelu kolone je stal oklopni transporter M113, oborožen s težko strojnico, s katero je poveljnik vozila nadziral levo stran, drugi vojak je z lahko strojnico skrbel za desno stran, sledil je pklopnik, zatem so se zvrstili štirje težki buicki, kolona pa se je zaključila še z drugima dvema transporterjema. Kanadski vojniki, ki skrbijo za varnost teh kolon, postajajo iz dneva v dan vse bolj živčni. »Ko zapustimo aerodrom,« nam je dejal eden izmed njih, »imam občutek, da me smrt čaka za vsakim vogalom.« Hollingworth nam je še dejal, da v vsej humanitarni akciji sodeluje 16 držav, medtem ko letala prihajajo iz 12 različnih držav. Med drugim je pohvalil Italijo, češ da je hrana, ki jo pošilja zelo kvalitetna in primerna za razdelitev ter prevoz. Dejtal je, da Italijani pošiljajo predvsem testenine, olje, sir, mleko ter ribe in meso v konzervi odlične kvalitete. Dejtal nam je še, da ima občutek, da nekatere druge države pošiljajo predvsem tisto hrano, ki doma ne gre v prodajo.

***

Ker smo v Sarajevo prileteli pozno popoldne smo iz varnostnih razlogov morali prespati kar na aerodromu. Medtem ko jutro običajno mine dokaj mirno, se nekatere v prvih popoldanskih urah začnejo oglašati težko topništvo, ki tolče predvsem po naseljih v bližini letališča. Granate padajo kakih 100 do 150 metrov od zgradbe le-

tališča. Vojaki OZN to divjanje lahko samo opazujejo. »Pred nekaj dnevi,« nam je razlagal norveški kapetan Stale Kongsdale, »so obstreljevali tudi letališče. Očitno so "iskali" radar, s katerim lahko izvemo, kdo v resnici strelja s težko oborožitvijo. Napravo so sicer zadeli, a so jo le rahlo poškodovali.« Kongsdale vodi skupino norveških oficirjev, ki skrbi za zračni in tovorni promet na letališču. Naš sogovornik se je pohvalil, da je že večkrat sodeloval v misijah OZN, med drugim je kot opazovalec preživel skoraj dve leti v južnem Libanonu. Vprašali smo ga zakaj, če res imajo take naprave, poveljstvo modrih čelad nikoli ne objavi, kdo je prvi začel streljati s topovi. Odgovor je bil za vojaka skorajda samoumeven: »No comment.« Kongsdale je bil bolj zgovoren glede sestave mirovne misije: »Ne gre mi v glavo, da je naš kontingent sestavljen tudi iz vojakov, ki prihajajo iz držav, kjer so pojavi državljanske vojne in nasilja skorajda endemični, recimo na primer v Indiji ali Nigeriji. To nam jemlje nekaj moralne avtoritete.« Kongsdale je izrazil nekaj pomislekov tudi na račun zračnega mosta: »Ta operacija je zelo spektakularna, ne vem pa, če je v resnici tudi učinkovita. Stroški za letalski promet so ogromni. Prevoz s tovornjaki je mnogo cenejši in racionalnejši. Verjetno pa je res, da prehod skozi različna ozemlja s kamioni povzroča mnogo več političnih težav, kot letalski promet.«

***

Drugo jutro je letališče naenkrat zaživelo. V spremstvu štirih oklopnikov je na letališče prispela olimpijska reprezentanca Bosne in Hercegovine. Nekaj novinarjev, nekaj spremljevalcev ter dva športnika: judoka Vlado Paradžik in atletinja Mirsada Burić. Mirsada je zadnji mesec postala pravi simbol bosanskega športa, za kar je verjetno najbolj zaslužen reporter Sky Newsa Arnout Van Linden, ki je svetu predstavil Mirsadinovo življenjsko usodo. Burićeva je bila pred začetkom vojne ena izmed najboljših atletinj BiH. Pripadljala se je za tek na 3 tisoč metrov. Vojna ji je, tako kot vsem ostalim prebivalcem Bosne, prekrizala račune. Srbi so jo celo zajeli in so jo kasneje, skupaj z drugimi 350 ženami, zamenjali za 38 srbskih vojakov. Mirsada se je kot begunka znašla v Sarajevu, a kljub temu se ni odrekla svojemu cilju: nastopu na olimpijskih ig-

rah. Trenirala je tako kot je mogla in tam, kjer je mogla. Nanjo so med treningi kar dvakrat streljali. Vse je preživela, vse je premagala. Za njen odhod na OI se je angažirala skoraj vsa mednarodna diplomacija. Zanj se je izrecno angažiral poveljnik modrih čelad v Sarajevu general McKenzie. Ona pa je pri vsem tem ostala normalna, vsaj tako normalna, kot je danes lahko normalen povprečni Sarajevčan. Pred odhodom nam je

Mirsada Burić

Mirsada izjavila: »Presrečna sem, da nas je olimpijski odbor priznal in da bomo v Barceloni nastopili z zastavo naše mlade države. Na olimpiadi bomo dali vse od sebe, ker se zavedamo, da bomo tam zastopali tudi naše prijatelje, ki se tu borijo in nas branijo.« Off records nam je Mirsada, z otožnim nasmehom poštenosti, priznala, da na tekmovanju nima nobene šanse, vseeno pa da upa, da se bo dostojno odrezala. Morda je Mirsada na svojem tekmovanju že zmagala, tekmovanje za življenje.

***

Ta dan smo na letališču prisostvovali tudi bolj žalostnemu odhodu. Z rešilcem OZN so namreč pripeljali ranjeno snemalko ameriške TV mreže CNN Margaret Moth. Dan prej jo je pred palačo časopisa Oslobođenje ranila dum-dum kroglja, ki ji je povsem odnesla spodnjo čeljust. Ranjenko so na letalo vkrcavali zavito v aluminijasto termično odejo. Izgledalo je kot na pogrebu. Vsakdo je verjetno mislil: »To se lahko zgodi tudi meni.«

**Tekst in slike
WALTER ŠKERK**

Italijanski hercules je raztovoril svoj tovar in takoj odletel

Vhod na sarajevsko letališče je zastražen z oklopnimi vozili OZN

Ivan Pregelj

TOLMINCI

XXII.

Zorut je vzkliknil:

»Nikar mu ne verjemite, gospod. Živ človek ne bo potrdil, da je nemški funt v rabi.«

Bandel je odvrnil mirno:

»Gospod podglavar! Sklicujem se na tukaj navzočega mesarja Berso, ki mora priznati, da že dobro leto prodaja na nemško vago.«

Zorut je osupnil; potem je položil drobnemu mesarju ob sebi svojo težko roko na rame. Tedaj je velel podglavar osorno:

»Izpustite svojega soseda, da bo pričal po pravici.«

Nato je vprašal Berso, ali je res, kar je povedal dacar. Ves zmeden je jecljal Bersa, da ne loči dobro med staro in novo mero.

»Čemu ste potem zaprli mesnico?« je viknil grof.

Zorut je poskušal posredovati:

»Gospod, nikar nič ne dajte na Berso. Kolje same kozličice.«

Tedaj je stopil podglavar pred močnega človeka. Komaj do prsi mu je segal, pa ga je zdaj strahoval in vil:

»Mogočni mož,« je dejal. »Saj vas razumem, ki verjamete, da se vam krivica godi. Jaz ne izprevidim! Pojdite lepo domov, odprite mesnice in ne pravdajte se. Če bi preiskovali, kdo ve, ali ne bi našel, da ste vsi, kakor Bersa kupovali po laški in prodajali po nemški vaji.«

Mesarji niso vedeli nič več ugovarjati. Poparjeni so odšli. Pred deželno hišo so obstali. Tedaj je vzrojil Zorut:

»Bersa je vsega kriv!«

Stegnil je roko po nesrečnem mesarju, ki je odskočil in zavpil:

»Samemu sebi sem najbolj škodil. Usmilite se me. Pet otrok imam.«

»Otroke imaš,« je odnehoval Zorut. »Boga zahvali, tepec!«

Zorut je ljubil otroke. Enega je imel, pa mu je bolehal; nič kaj jesti ni maral...

Strassoldo je odslavljal Bandela.

»Predrzni ne smete biti,« je naročil. »Razumete?«

»Razumem, vaša milost!«

»Pojdite torej pa pomnite: cosa per forza non vale la scorza. Sila ni prida, ne zida!«

Bandel je šel. Sam pri sebi je mrmral:

»Dobro. Ti veš svojo besedo, jaz pa svojo. Chi dorme, non piglia pesci. — Kdor spi, malo rib ulovi.«

Zavil je s travnika proti Studencu, kjer je imel hišo. Na vogalu ulice je zadel v človeka, ki je prihajal od nasprotne strani.

»Signor Carlo!« je vzkliknil vedro, »gospod sodnik! Srečen sem, da vas vidim.« Bil je v resnici tolminski sodnik Locatelli, ki ga je Bandel ustavil. Mož pa očitno srečanja ni bil vesel. Nezadržano nevljudno se je skušal otresti davkarja.

»Kdo me kliče? Furbo, ti? Birbone Giacomo. Lepe slišim o tebi. Nu, bodi srečno! Ne utegnem, sem službeno...«

Toda Bandel se ni dal ugnati. Ko je videl, da misli sodnik iti, ga je naglo ujel pod pazduho in začel vabiti vsiljivo in surovo po domače:

»Vaša milost! Tegà pa ne! Stara znanca, ki sva. Tri leta se nisva videla. Ne, ne! Danes morate z menoj, boste mi gost. Porečeva

eno ali dve o tistih časih v Tolminu. Gospod Karlo! Imam vina... cvet, in morske ribe... v hribih jih vse leto ne poskusite. Pa tudi majhne usluge bom prosil... bom plačal kakor knežji...«

Sodnik se je nekoliko otepal in ustavljal, potem se je vdajal nejevoljno:

»Drugo pot, ko bom utegnil.«

»Zdaj bo poldan, utegneta,« je ugovarjal Bandel in ga vlekel s seboj. Sodnik je zaklel. Potem je vprašal:

»O knežjih si zinil, kaj pa veš o takih?«

»Bandel odpre vrata v vsako hišo?« se je pobahal davkar.

»Tudi pri Porzii?« je vprašal sodnik.

»Če ne danes pa jutri,« je odvrnil Bandel. »Ali zapovedujete?«

»Povedal bom po obedu,« je zarenčal sodnik. Nato je menil:

»Nadejam se, da bo kosilo vredno vabila.«

»Brez skrbi,« je odvrnil Bandel. »Poznam vam okus.«

»*«

Sodnik je bil s postrežbo zadovoljen, pil je in jedel s slastjo. Pokazal pa ni. Slej ko prej je bil davkarju naproti zapeto ošaben in ga tikal, kar tega ni najmanj žalilo. Tudi z davkarjevo ženò ni bil bogve kaj vljudnejši. Šele ko se ga je začelo vino prijemati, se je nekoliko otajal. Topo dostojanstven je poslušal, ko mu je Bandel razkazoval, kako ume kot davkar svojo službo, koliko mu nese in kakšne sitnosti ima. To vse je sodnika zanimalo, ki je bil samo sogolten. Vendar je v dnu duše Bandela preziral. Ta njegov prezir se je premenil v njem pod vplivom obilne pijače v nekakšno obešenjaško porogljivost.

»Visel boš, birbone,« (1) je začel vzklikati. »Ne kradeš, ne ropaš. Slačiš. Še teletu v kravi ne prizanašaš.«

»Moja žena moli rada in daje obilno miloščino,« se je smejal Bandel in začel nato svobodneje obnavljati spomine, ko je bil sam še navaden birič tolminskega gospoda in tako sodniku bližji.

»Pusti Tolmin!« je zamahnil nenadno in nejevoljno Locatelli z roko. In kar razljutil se je:

»Ali mar misliš, da je pozabljeno? Nil Hudič prekleti! Verjemi, da ni.«

Osuplo je strmel Bandel vanj in menil zadržano:

»Ne razumem vas.«

»Ne spim. Nobeno noč ne spim,« se je začel sodnik zaupljivo izpovedovati. »Strašit me hodi.«

»Strašit, kdo pa?« je vprašal Bandel.

»Tista baba v pikastem ogrinjalu.«

Bandel se je zasmel hrupno. Ko pa je videl, da sodniku ni do šale, se je vljudno potajil in dejal:

»Če sem prav umel. Saj ste rekli, da videte babo...«

»Noč za nočjo na vrtu pod svojim oknom...«

»Pa bi psa izpustili.«

»Sem ga, pa se je tuleč potuhnil.«

»Ne verjamem,« je vzkliknil Bandel.

»Pridi, boš verjel,« je zavpil razdraženo sodnik. »Boš tudi ti še videl svoje... vsak svoje...«

»Da bom videl svoj strah, gospod sodnik? Saj ste hoteli tako reči?« je dejal Bandel mirno in porogljivo. »Res je. Videval sem ga. Janez Gradnik mu je ime in pri knezu Porzii je služil...«

»To veš, pa se ne bojiš?« je planil Locatelli.

»Čemu bi se bal? Kaj pa mi kdo more? Pa tale fant, ki ga štiti le služba pri knezu.«

»Strašen človek!« je vzkliknil sodnik očitno prevzeto. »A moj strah? Kaj boš rekel?«

»Morda nekoliko pretežno večerno vino pa nekoliko preveč domišljije in preveč občutljive vesti,« je menil hladno davkar.

»Mislíš?« je vprašal še vedno nepomirjen sodnik.

»Verjamem,« je odvrnil zopet davkar in dodal, ali sme pristočno kaj svetovati.

»Svetuj!« je velel sodnik.

»Pojdite k zdravniku,« je rekel Bandel, »naj vas preišče. Povedal vam bo, da strahov ni, pač pa da uganja težka kri svoje porodnosti...«

»Težka kri, deješ?« je vprašal sodnik sproščeno. »Ali je to hudo? Nevarno?«

»Nekaterim. Zaradi mrtuda,« je odvrnil hladno Bandel.

Sodnik je nekaj časa molčal. Nato se je posili zasmeljal:

»Hudič si! Ali se res ničesar ne bojiš?«

»Izgube,« se je oglasil vedro Bandel in postal neprisiljeno resen.

»Zato pa sem bil prej tako vsiljiv in sem vam že omenil, da bom prosil majhne usluge. Ali smem?«

»Povej!« je bevsknil sodnik.

»To-le preberite pa potrdite!« je dejal Bandel in ponudil sodniku popisan list.

»Razumete?« je vprašal, ko je sodnik bral. »Ni res? Nič takega. Prepustnica, da smem svoje blago mirno odpraviti s Tolminskega na Goriško. Če bi mi slučajno kdo vaših tolminskih biričev na pot hodil, ki mi, kakor se nadejam, ne bo.«

»Rubit misliš iti v hribe?« je vprašal sodnik nejeverno in osuplo.

»Tudi bom,« je dejal Bandel. »Saj podpišete? Dve vedri vina dam rad za malo dobroto. Saj poslužil se lista ne bom. Ne bojte se!«

»Mnogo zahtevaš,« je dejal čemerno sodnik. »Tolminska je grofovsko.«

»Pa je davek moj,« je odgovoril Bandel.

Sodnik mu je podpisal. Nato je odhajal. Posloviti se je hotel še od gospe.

»Do večera je ne bo nazaj,« je povedal Bandel. »Če ni šla kam v obiske, poslušaj gotovo pridigo pri jezuitih.«

Sodnik je šel. Bil je vsaj nekoliko manj tog, kakor ko je vstopil. Pridobil je dve vedri vina in dober obed. Manj všeč mu je bilo, da je obnovil znanje z Bandelom.

Sovražil ga je kot zoprnega in zaničeval.

»Le pridi rubit, Bandel,« je govoril sam pri sebi. »Utegneš poslednj manj bahati, da te strah ni. Kadar se z ljudmi sestaneš, ki so biriča Tonina zadavili, ali s Čiginjcem, ki se ga, tepec, res ne bojiš...«

In nato je dodal:

»Teslo si, Bandel, hlapec konjski, kakor si bil. Hlevar tolminskega sodnika...«

»Kdaj? Morda tedaj, ko je še živela skopa Tolminka, ki se je ogrinjala v nekaj plašč s pikami? Morda v dneh nekega fanta s Čiginja, preden je nepoznan služil kneza Porzio, ko so Tolminski mislili, da je mrtev...«

Komaj je sodnik odšel, je poklical Bandel svojega hlapca in mu ukazal, naj zapelje velik sod vina v hišo grofu Jeronimu Thurnu. Bil je to tisti Thurn, ki je pred leti v pravdi s stanovi s svojimi oboroženimi hlapci zastražil deželno hišo, da bi stanovi ne mogli k seji, kjer bi razpravljali o tem, da se mu vzame pravica, pobirati davek na vino. Uro kasneje za hlapcem se je Bandel sam napravil h grofu.

Grof Thurn ni bil trezen. Zdravil je udnico z vinom. Sluga je uvedel Bandela, ne da bi ga prej naznanil grofu. Dobil je zato bogato napojnino. Bil je pa tudi glede grofa brez skrbi, ker je bil Bandelov hlapec pripeljal vino.

»Blagorodje,« je budil sluga grofa v naslanjaču, »dacar Bandel je pripeljal sod vina.«

»Kakšnega?« je renčal grof.

»Černikalca, devet let staro vino.«

»Dober letnik.«

»Dacar bi rad govoril z blagorodjem.«

Grof je zmajal z glavo:

»Naj pride jutri, danes sem pijan.«

»Vina je dvajset veder, prej več kot manj,« je prigovarjal sluga, »in dacar čaka pred vrati.«

»Ali ne slišiš, da sem pijan?« je rohnal grof.

»Blagorodje morda dovolite, da kar jaz uredim,« se je ponujal sluga. »Dacar želi deset hlapcev.«

»Moje brave? Čemu mu bodo?«

(se nadaljuje)

(1) birbone: lopov.

Ilustriral Klavdij Palčič

Po sklepu Finmare o združitvi tržaškega in genovskega ladjarja Soglasna »vojna napoved« Genovi Ostra reakcija iz sindikalnih vrst

Trst se ne namerava odredi svoji plovni kompaniji, Tržaškemu Lloyd, ki je bil ustanovljen daljnega leta 1836 in sodi danes pod okrilje javne finančne družbe Finmare iz grupe IRI. Na sprejetje načrta o združitvi z večjo »sestro«, genovsko kompanijo Italia di Navigazione, je Trst včeraj reagiral z odločnimi zahtevami, med katerimi je nedvomno najglasnejša ta, da sedež nove družbe, ki bo nastala z združitvijo, ostane v juljski prestolnici. Sindikati in politične sile, tako v Trstu kot v Genovi združiti sicer načelno ne nasprotujejo, a si na vse kripnje prizadevajo, da bi sedež nove družbe pridobili za svoje mesto. Prava »tekma« se torej šele začena, izid tega razumljivega merjenja moči pa je vsaj formalno - še neznan.

Tržaške sile in Dežela Furlanija-Juljska krajina so se - skupaj z novim podtajnikom za prevoze Camberjem - vsekakor že povezale, da bi dosegle sedež nove družbe za Trst, čeprav ni neosnovana bojazen, da bo imela Genova v tej »tekmi« večjo težo. Deželni odbornik za prevoze Giancarlo Cruder je vsekakor odločno na stališču, da je »Trst naraven sedež za celovito organizacijo najpomembnejših ladjarjev družbe Finmare«. Zato bo nujno zahtevati večjo pozornost Rima do tržaškega pristanišča - je izjavil odbornik - ki mora v odnosih s prebujajočimi se gospodarstvi vzhodnoevropskih držav znova pridobiti pomembno vlogo, ki jo je imelo v preteklosti. Ne glede na glasove o privilegiranem položaju Genove v tej kompeticiji, pa je Cruder prepričan, da Trstu njegova kritična ekonomska situacija ne dovoljuje izgubiti ne samo pomembne gospodarske strukture, ampak tudi psihološke vrednosti, ki jo Lloyd predstavlja za prvo pristaniško mesto v Jadranu. Zato smo trdno odločeni - zaključuje deželni odbornik - da tudi glede na našo vlogo dežele-mostu v skladu z našimi pristojnostmi in finančnimi možnostmi podpremo novo družbo, kot se je to doslej dogajalo z Lloydom.

Problemi, ki jih je sprožila odločitev družbe Finmare bodo že v ponedeljek na dnevnem redu sestanka načelnikov svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki sindikatov in tržaških članov Lloydovega upravnega sveta. »Različna stališča političnih sil pri prizadevanjih za oblikovanje novega občinskega odbora ne preprečujejo, da izvoljeni svetovalci ne bi nemudoma sprejeli pozicije v obrambo enega najbolj pomembnih tržaških podjetij.« je v zvezi s tem izjavil bivši pokrajinski tajnik CGIL in sedaj načelnik občinske svetovalske skupine Demokratične zveze Roberto Treu, ki je poslal odprto pismo načelnikom vseh svetovalskih skupin v občinskem svetu, z izjemo misovcev. V pismu Treu med drugim opozarja na posledice, ki bi jih odhod javnega ladjarja iz Trsta imel za prista-

nišče, in dodaja, da so se v Genovi politične sile v zvezi s tem vprašanjem že izrazile in stopile v stik s predstavniki rimske vlade. Prav v fazi, ko se odloča kako, kdaj in kje se bo uresničila združitve med plovnicama družbama - zaključuje Treu - morajo izvoljene skupščine skupaj s sindikati odločno podpreti interese tržaškega gospodarstva; v naslednji fazi bi jim namreč preostala le še možnost neplodnega protesta.

Izredno ostro tiskovno noto pa so včeraj podpisali tajnik tržaškega pokrajinskega sindikata CGIL Anton Giulio Bua, tajnik pokrajinskega sindikata transportnih delavcev FILT-CGIL Clyde Cofone in deželni tajnik CGIL Graziano Pasqual. Z velikim začudenjem - je rečeno v noti - smo iz tiska izvedeli za formalni sklep družbe Finmare, s čemer je leta prekršila s delovno pogodbo predvideno pravico do informacije. Povrh je bil sklep sprejet brez pogajanj s sindikalnimi organizacijami zaposlenih o vlogi in potencialnostih nove plovne družbe, kot tudi ne o načrtovanih investicijah in posledičnih zaposlitvenih izbirah.

Za CGIL je vsekakor nesprejemljivo, da se odločitev o novi družbi sprejemajo »pod pritiskom močnega teritorialnega lobbyja, povezanega z zasebnimi ladjarji, ki so že koncentrirali svoje centre odločanja in plovne izmenjave v Genovi«. Viden znak teh dogajanj so po mnenju tržaške CGIL pritiski zasebnih ladjarjev in genovskega političnega razreda na rimsko vlado, da bi le-ta zavlekla izplačilo predvidenih 65 milijard lir v korist za vso državo pomembnih plovnic poti, ki jih

vzdržuje Tržaški Lloyd, medtem ko so isti krogi favorizirali vladni prispevek več kot 100 milijard lir v korist plovnic povezav Italije di Navigazione s Severno Ameriko.

CGIL zato odločno zahteva takojšnji začetek pogajanj z IRI in z vlado o vseh temeljnih vprašanih načrta za združitve, vključno z izbiro sedeža nove plovne družbe. Da bi do pogajanj prišlo, pa je potreben takojšnji poseg predsednika deželne odbora in odbornika za prevoze pri pristojnih ministrstvih, saj to predvideva tudi sporazum med Deželo FJK, grupo IRI in sindikalnimi organizacijami. V nasprotnem primeru - zaključujejo predstavniki CGIL - se lahko uresniči taka pomorska politika, ki bo dala prednost Tirenskemu pred Jadranskim morjem in s tem dokončno pokopala dediščino Tržaškega Lloydja.

Medtem ko Severna liga zahteva reformo Še eno petstrankarsko srečanje brez rezultata

Niti prijetno ohlajeni prostori deželnega sveta, v katerih so se včeraj popoldne sestali predstavniki petih strank (KD, PSI, LpT, PLI in PRI), da bi se morebiti le dogovorili za novo tržaško občinsko upravo, niso prispevali h konstruktivnemu rezultatu. Kljub zagotovilom udeležencev, da so na srečanju vendarle naredili korak naprej, ostaja na dlani, da tudi tretji tovrstni sestanek ni obrodil željenega sadu in da bo pot za sestavo večine na Občini vse prej kot lahka. Iz izjav načelnika demokratske skupine v občinskem svetu Rinaldija je jasno samo to, da se njegova stranka ogreva za sedemstrankarsko večino na Pokrajini in za petstrankarsko na Občini, podrobneje pa bodo predstavniki KD svoja sta-

lišča pojasnili danes na tiskovni konferenci.

Po tržaških industrijah so včeraj svoje o tržaških upravah povedali tudi obrtniki. Njihovo najmočnejše stanovsko združenje Associazione Artigiani je izdalo tiskovno noto, v kateri izraža veliko zaskrbljenost zaradi politične stagnacije in se pridružuje vsem tistim gospodarskim in socialnim silam, ki od političnih strank zahtevajo čimprejšnje oblikovanje novih uprav. Tudi obrtniki se strinjajo z industrijci, ko pravijo, da bi morali odborništva, ki so ključnega pomena za krajevno gospodarstvo voditi tehniki, taki, ki bi znali začetati jasno strategijo za obnovo propadajočega ekonomskega sistema. Podjetniki namreč že leta zahtevajo odborništvo za ekonomsko problematiko, ki naj bi bilo neposredni sogovornik med politično oblastjo in gospodarskimi krogi.

Včeraj je v politično razpravo posegla tudi Severna liga, ki je krajevni tisk seznanila s svojimi predlogi za reformo krajevnih uprav. Po besedah tržaškega voditelja Lige Fabrizio Bellonija je bistvo njihovega predloga v večji avtonomiji županov in odborov, ki naj bi bili zaščiteni pred političnim izsiljevanjem sil, zastopanih v izvoljenih skupščinah. Ta izsiljevanja namreč po mnenju Lige povzročajo nevarno zmešnjavo in kvarijo normalno dialektiko med večino in opozicijo ter s tem povzročajo nestabilnost. Severna liga predlaga torej direktno izvolitev župana in občinskega odbora, za občine z več kot 100 tisoč prebivalci pa si je zamislila tudi tim »city managerja«, nekakšnega mestnega upravnika po ameriškem vzoru, ki naj bi pomagal županu.

Zaključen proces preoblikovanja Tržaške hranilnice v delniško družbo

Luccarini na čelu nove CrT-Banke

Tržaška hranilnica - CrT je zaključila proces svojega preoblikovanja v delniško družbo, kot ga predpisuje zakon Amato, in včeraj tudi imenovala predsednika nove družbe, dosedanega podpredsednika hranilnice Pierrgiorgia Luccarinija. S tem preoblikovanjem so iz bivše hranilnice nastale tri nove enote, in sicer delniška družba CrT-Banca, ki bo opravljala vse bančne, finančne in operativne dejavnosti; CrT-Fondazione, ki bo kot lastnica delniškega paketa banke z delom letnega presežka skrbela za podporo raznim sektorjem, kot npr. socialnemu skrbstvu, prostovoljstvu in znanstvenemu raziskovanju; in končno še delniška družba CrT-Specialcredito, ki bo delovala kot zemljiška kreditna ustanova za srednje in dolgoročno kreditiranje.

Pierrgiorgio Luccarini je z včerajšnjim dnem prevzel predsedstvo vseh treh novih enot, potem ko je bil osem let podpredsednik hranilnice, zadnji dve leti - po smrti predsednika Alda Terpina - pa je neformalno opravljal predsedniško funkcijo in vodil zapleten proces preoblikovanja denarnega zavoda in tudi njegov pr. vi korak čez mejo.

Tržaški upokojeanci proti vladnemu manevru in proti ponovni podražitvi vozovnic ACT

Tržaški upokojeanci se včeraj popoldne niso ustrašili pripeke. V lepem številu so se s sindikalnimi transparenti zbrali na Trgu Unità pred prefekturo, da bi protestirali zoper zadnji vladni gospodarski manever, ki jim spodjeda nov kos od že itak skromnih osebnih dohodkov.

Predstavniki upokojeancev so skupaj s pokrajinskimi tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL najprej tržaškemu prefektu Sergiu Vitiellu, nato pa še izrednemu komisarju Občine Sergiu Ravalliju izročili resolucijo, v kateri zahtevajo, naj vlada umakne drugi odstavek 2. člena zakonskega odloka št. 333; le-ta namreč upokojeancem črta draginjsko doklado, ki bi morala po statističnih izračunih dozoreti novembra.

Upokojeanci so protestirali tudi zaradi novega povišanja cen avtobusnih vozovnic, ki je letos že drugo. V sedmih mesecih je cena vozovnic

poskočila za 200 lir (od 800 na 1.000), to je za polnih 25 odstotkov.

Predstavniki upokojeancev so tako predstavniku osrednje vlade kot namestniku krajevnih vlade predložili nekaj zaskrbljujočih števil. Tržaška pokrajina šteje 240.000 prebivalcev, od katerih je kar 125.000 upokojeancev. 70 odstotkov le-teh prejema socialne (350.000 lir mesečno), minimalne (od 300.000 do 563.100 lir) ali pa take pokojnine, ki so le malo višje od minimalnih (od 563.100 do 750.000 lir). Večina upokojeancev s tako nizkimi pokojninami presega 65 let starosti (le »mlajši« upokojeanci prejemajo od 1.200.000 do 1.400.000 lir pokojnine), zaradi česar bo novo povišanje vozovnic ACT najhujše prizadelo prav to socialno najbolj ogroženo kategorijo oseb.

Tako prefekt kot izredni komisar sta bila presenečena nad temi podatki. Prefekt je vsekakor obljubil, da bo posegel pri vladi in pristojnim ministrstvom posredoval pomisleke in proteste tržaških upokojeancev.

Včerajšnji protest tržaških upokojeancev

(Foto Magajna)

Na cestah in mejnih prehodih včeraj še ni prišlo do zastojev

Na cestah v tržaški pokrajini je promet včeraj potekal povsem normalno, brez večjih vrst in zastojev pred mejnimi prehodi z bližnjo republiko. Prometnega booma torej vsaj včeraj do poznih popoldanskih ur ni bilo. Mestni redarji so imeli sicer nekaj več dela v Miramarskem drevoredu in v Ul. Flavia, in sicer v času, ko kopalci zapuščajo kopalnišča, toda kljub temu je bil promet vsaj za ta letni čas tekoč. Na mejnih prehodih se je le od časa do časa raztegnila krajša kolona vozil: šlo je za italijanske in tuje turiste, ki so odhajali na počitnice v bližnjo Istro (na sliki - foto Križmančič). Včeraj je bilo torej na prometnicah vse v najboljšem redu, po mnenju prometne policije pa bo prišlo do večjega navala danes.

Nastopil je v okviru niza »Straordinario estivo« Komik Covatta na Gradu

V četrtek je na Gradu sv. Justa nastopil mladi italijanski komik neapeljskega rodu Giobbe Covatta, ki je širšemu občinstvu znan predvsem kot dokaj stalen gost Costanzovega talk showa. Tokrat smo ga lahko gledali in poslušali v živo, kar se resnično splača.

Predstavam na Gradu sledi zvesto in tudi številno, predvsem mlado občinstvo. Morda marsikdo v letošnjem vročem in soparnem poletju išče hladen vetroven kotiček - in s tega vidika je grajsko dvorišče naravnost idealno, tako da toplja jopica nikakor ni odveč - večino pa gotovo privlači zanimiv spored, ki so ga izbrali prireditelji letošnjega niza »Straordinario estivo«. To so predvsem izrazito kabaretne predstave mlajših igralcev in rock koncerti, torej prireditve, kakršnih v našem mestu res ni veliko.

Četrkov gost Giobbe Covatta je predstavil niz skečev z naslovom »Paraboleiperboli«. S parabolami so mišljene prav svetopisemske prilike, hiperbole pa označujejo pretiravanja, s katerimi mladi ko-

mik obravnava tako pomebno tematiko. S popolno nespoštljivostjo in brez kakršnegakoli zadržka jo prikaže v popolnoma drugačni in nadvse smešni luči. Svoje inačice parabol je Covatta objavil tudi v knjigi »Parola« in se tako povzpela na lestvico italijanskih bestsellerjev. Z isto tehniko se loteva tudi najbolj priljubljenih pravljic, kakršni sta Rdeča kapica in Pepelka, pa raznih pravilnikov in hišnih redov, da o nastopih politikov sploh ne govorimo. Čeprav prostrano dvorišče na Gradu ni najbolj primerno okolje za kabaretno predstavo, ki sloni na eni sami osebi, je mladi komik občinstvo tako navdušil, da ga ni hotelo spustiti z odra, ampak je zahtevalo še in še novih pripovedk.

V naslednjih dneh bodo na Gradu predvajali tri filme ameriškega črnega režiserja Spika Lejeja in nato še filma Seana Penna in Phila Joanouja. V nedeljo, 8. avgusta, pa bo koncert Ligabua, enega najbolj priljubljenih mladih italijanskih rock glasbenikov.

(bov)

Na Mittelfestu nagradili gledališče mladih iz Zagreba

V četrtek popoldne so v Špetru Slovenov podelili nagrade lutkovnim teatrom, ki so nastopili v okviru čedajskega Mittelfesta. Zlato marioneto je prejelo Zagrebško kazališče mladih za predstavo »Mojster Pathelin«, drugo nagrado je dobil praški Divadlo minor, ki je združil marionete in žive igralce, medtem ko je šla tretja nagrada italijanski skupini Festina lente iz Mantove. Špetrski župan Firmino Marinog je z odbornico za kulturo Bruno Dorboló pojasnil, da so to novo nagrado ustanovili med drugim tudi zato, ker iz Špetra izvira slovita lutkarska družina Podrecca. Prvo nagrado je v imenu zagrebskega gledališča sprejela hrvaška ministrica za kulturo Vesna Girardi-Jurkić.

Istega dne je na Mittelfestu nastopilo tudi Slovensko mladinsko gledališče skupaj s Koreodramo. V režiji Damira Zlatarja-Freya se je ta združena zasedba predstavila z delom Prihajajo, ki se navdihuje pri Ionescovih Stilih in teatru absurda, seveda z neogibnim ščepcem slovenstva in cankarjanstva.

Za vožnjo z avtobusom bo treba odslej odšteti tisoč lir Od danes dražje vozovnice mestnih avtobusov ACT

(Foto Križmančič)

Vožnja z mestnimi avtobusi ACT je od danes dražja. Potniki bodo morali odslej za vozovnico odšteti okroglih tisoč lir, to je sto lir (ali celih 10 odstotkov) več kot je veljalo še do včeraj.

Podražile so se tudi nekatere druge storitve avtobusnih prevozov. Blok desetih vozovnic bo stal 9 tisoč lir, to je tisoč lir več kot doslej. Za tisoč lir se bo podražila tudi mesečna vozovnica za eno progno ali za en odsek, in sicer od 23 tisoč na 24 tisoč lir. Najvišji porast bo zabeležila mesečna vozovnica za vse avtobusno omrežje ACT: odslej bo treba zanjo odšteti 28 tisoč lir namesto dosedanih 26 tisoč.

Cena nekaterih vozovnic bo ostala nespremenjena. Za vozovnico za dva odseka bo treba tako še vedno plačati 1.300 lir, dnevna vozovnica bo stala še vnaprej 3.500 lir, nespremenjena pa bo tudi cena takoi-

menovane mesečne »časovne vozovnice« (od 9.30 do 12. ure in od 15. do 17. ure): za to vozovnico bo treba plačati 18 tisoč lir.

Pri objavi novih cen je vodstvo ACT podarilo, da se je odločilo za podražitve na podlagi navodil, ki jih je v tej zvezi izdal deželni odbor Furlanije-Juljske krajine. V svojem tiskovnem sporočilu ACT nadalje obvešča, da bodo vsi tisti, ki so si že priskrbeli vozovnice po sedanji (stari) ceni, lahko le-te koristili najkasneje do 31. avgusta letos. Po tem datumu jih bodo lahko zamenjali z novimi vozovnicami, pri čemer bodo morali seveda poravnati razliko med staro in novo ceno. Zamenjave bodo lahko opravili najkasneje do 31. oktobra letos v kioskih, ki so pooblaščen za prodajo vozovnic, ali pa pri okencu ACT v Ul. S. Cilino 99 (od 8. do 12. ure ob delavnikih).

Prefektura posegla za pomoč ostarelim v poletnem obdobju

O perečem vprašanju ostarelih, ki so v poletnem obdobju, predvsem pa v mesecu avgustu še bolj osamljeni kot sicer in torej potrebujejo več pomoči, je včeraj tekla beseda na tržaški prefekturi. Kot v prejšnjih letih se je ta ustanova pravočasno obrnila na razne urade, ustanove in združenja, ki lahko sodelujejo pri vseh pobudah, ki so namenjene tej posebni kategoriji meščanov.

Da bi izpeljali najprimernejše ukrepe, s katerimi v vsakem primeru zagotoviti potrebno socio-skrbno dejavnost ostarelim, se je včeraj v vladni palači sestel odbor za red in javno varnost, kateremu je predsedoval prefekt Sergio Vitiello, srečanja pa so se udeležili še predstavniki vojaškega prezidija, KZE, gasilcev, občinske uprave, združenja Caritas in predsednik deželnega komiteja Rdečega križa, sicer tudi kot komisar pokrajinske uprave.

Po podrobni analizi najverjetnejših emergentnih situacij, ki zadevajo vse prebivalstvo in še posebej ostarele v poletnem obdobju, je bila kvestura (z na primeren način okrepljeno telefonsko številko 13) poverjena naloga, da aktivira vse tiste organizme, ki bodo sprotoma določeni, da priskočijo na pomoč ostarelim, ki jo bodo potrebovali.

Na gasilce se bo mogoče obrniti ob katerikoli uri (na telefonsko številko Občine 6751); na tak način bo stekla akcija o socialni pomoči (tudi po domovih), medtem ko bo servisna služba »televita« (vedno v režiji občinske uprave), s katero je povezanih preko sto uporabnikov, ki živijo v težjih življenjskih pogojih, svoje delovanje razširila v bližnji prihodnosti.

Rdeči križ bo ohranil svojo servisno službo za razne posege in za prevoz pomoči potrebnih in to v sodelovanju s KZE: zavrteti bo treba telefonsko številko 310-310, ki jo bodo v kratkem zamenjali s telefonsko številko 118.

Caritas bo s svoje strani v najvišji meri razvila svoje naloge v dopoldanskih urah, medtem ko bodo karabinjerji okreplili svojo službo za nujne posege; klicati bo treba telefonsko številko 112, ki je (kot 113) vsakomur na razpolago brezplačno. Tako gasilci kot sicer tudi vojaštvo in finančna straža, bodo lahko vedno nudili vso pomoč v primeru potrebe.

Prefekt je srečanje zaključil s pozivom vsem, naj priskočijo na pomoč tako ostarelim, kot tudi vsem tistim, ki potrebujejo kakršnokoli pomoč.

Srečanje industrijcev s sindikati

Predstavniki združenja tržaških industrijcev in sindikalnih organizacij so se včeraj sestali na posvetovalnem srečanju, na katerem so začrtali pot novim gospodarskim odnosom med tema kategorijama. Skupni cilj obeh je rešiti tržaško gospodarstvo iz sedanje globoke krize. Udeleženci srečanja so izdelali okvirni delovni program, ki ga bodo v prvih dneh septembra dopolnili in odobrili vodilni organi obeh kategorij. Če bo pobuda uspela, bodo že takrat imenovali stalni paritetični odbor.

Industriji in sindikati so se strinjali z nekaterimi prioritarnimi nalogami. Tako so se predstavniki industrijcev zaustavili predvsem ob treh vprašanjih: vlogi državnih soudeležb, stimulacijah za investiranje in osrednji vlogi industrijskega sektorja v tržaški pokrajini.

Nova zadolžitev za L. Ceschio

Upravni svet založniške družbe Nuova ERI Edizioni RAI je soglasno imenoval Luciana Ceschio za poverjenega upravitelja družbe. Luciano Ceschio bo zamenjal Adama Vecchija, ki je bil imenovan za preglednika računov RAI. Ceschio je že bil član upravnega sveta Nuova ERI in ima za seboj dolgoletne novinarske in založniške izkušnje; deset let je bil tudi vsedržavni tajnik sindikata novinarjev FNSI, več let je bil kot novinar zaposlen na RAI, devet let pa je bil odgovorni urednik raznih časopisov, med temi je tudi urejal tržaški dnevnik Il Piccolo.

Na pobudo domačina Pavla Hrovatina bodo galerijo-preurejeni senik svečano odprli nocoj ob 19. uri

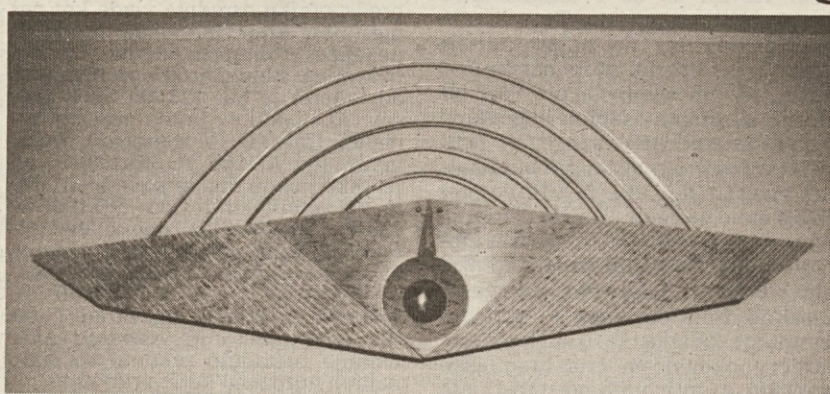
V Briščkih galerija za umetnostno obrt iz kraškega marmorja

Danes ob 19. uri bo Pavel Hrovatin slovesno odprl svojo novo galerijo v središču Briščikov. Tako bo končno kronana njegova zdaj že dveletna umetnoobratna pot in delo zadnjih mesecev, ki ga je vložil v ta podvig. Galerijo je z znatnimi stroški, predvsem pa z obilico lastnega pota preuredil iz nekdanjega senika očetove domačije. Poleg galerije je tudi delavnica, kjer Pavel oblikuje svoje kamnite izdelke.

Pavel Hrovatin se je rodil leta 1954 in je kot tonski tehnik dolga leta služboval pri televizijski agenciji Alpe Adria. Pred dvema letoma pa so se stvari v službi tako zasukale, da je sklenil poklic pustiti in tedaj je v njem zrasla zamisel, ki je klila že, odkar je kot otrok opazoval očeta kamnoseka. Že tedaj se ni mogel sprijazniti z monotonostjo očetovega dela, z vselej enakimi klesanci in ponovljivimi ploškami. Do »preloma« je prišlo, ko je Pavel nekega zbiralca mask vprašal, ali ima v svoji bogati zbirki tudi kako masko iz kamna. Zbiralec se je začudil in odkimal. Pavel pa je sklenil, da se bo lotil izdelovati maske iz kamna. To kajpak niso maske za rabo, temveč okrasni predmeti iz tri-

centimetre debelih plošč, težki tudi do 35 kilogramov, ki pa so vzlic teži namenjeni obešanju na zid. V teh dveh letih je izdelal lepo število kamnitih mask, ki so vse unikatne, vzporedno pa izdeluje bolj »serijske« inačice za prodajo. Poleg mask izdeluje priložnostno tudi uporabne predmete, kamnite pepelnike in vazice. V popotovanjih po raznih deželah se je namreč vedno srečal s pojavom, ki ga je doma pogrešal. Vsaka krajevna znamenitost je namreč v svetu pobuda in pretveza za dodatno ponudbo, medtem ko tega pri znani jami pri Briščkih ni. Zato je Pavel začel izdelovati tudi manjše maske iz kamna, nekakšne spominke.

Minula desetletja so bila v znamenju zamiranja tradicionalnih vrednot, vsi smo se pritoževali, da starih običajev in povezanosti z zemljo ne bo mogla nadomestiti urbanizacija, blaginja in dnevna migracija v mestne službe. Morda je prav delo Pavla Hrovatina ena prvih lastovk, ki nakazuje novo težnjo. Povratek k domači tradiciji, ki pa seveda ne more biti preprost povratek na minulo, saj so časi in okoliščine

Ena izmed kamnitih mask Pavla Hrovatina

drugi. Ta povratek mora biti opleniten, mora se vrniti k izviru zgolj kot k temelju, na katerem bo zraslo novo. Prav to počne Pavel Hrovatin. Vrača se k trdemu kraškemu kamnu, ki je usoda njegove družine, saj je poleg očeta kamnoseka tudi stric, ki se je odselil v Argentino, tam postal vodja enega največjih kamnolomov. In vrača se k jami in svojim koreninam (njegov ded je bil že v začetku stoletja vo-

dič po jami, ki je obiskovalcem s karbidovko razsvetljeval pot).

Prvič se je Hrovatin predstavil javnosti na lanskoletni Kraški očetni, prvo samostojno razstavo pa je imel v goriški Katoliški knjigarni letos spomladi. Nekatera dela so trenutno na ogled v furlanski Vili Manin. Njegove maske in drugi izdelki ostajajo vedno zvesti naravni obliki kamna. Na to že dano osnovo navezuje Pavel Hrovatin svojo raz-

lago, tu kaj odseka, tam kaj doda, kamnito ploskev zglati ali nakrha, jo obogati s kovino in kamniti zametek na lepem dobi neko sporočilnost. Kaj to sporočilo je, prepušča gledalcu v presojo. Na prvi pogled njegove maske spominjajo na etnografsko blago, na afriške ali morebiti polinezijske maske za odganjanje duhov, s kančkom abstrakcije, ki se oddaljuje od figuralnosti. Njegova največja izvirnost je nemara v surovini, ki ni les, ampak kraški kamen raznih vrst in otenkov, od marmorja pa do jamskih kapnikov. Kdor si te umetelne izdelke ogleda, nehote obžaluje, da se je Pavel tega lotil šele sedaj. A po drugi strani gre prav dejstvu, da so te zamisli tako dolgo zorele v njem in jih je šele zdaj začel udejanjati, zasluga za to, da so njegovi izdelki tako dodelani in domišljeni in ne razodevajo kakih začetniških prvov. Vendar je najbrž škoda, da nimamo vpogleda v vmesne faze. Pred nami so dovršene forme, ki tako rekoč nimajo svoje zgodovine ali razvojne poti. Zato je toliko težje tvegati hipotezo, kam bo iskateljstvo Pavla Hrovatina vodilo odslej.

A. Šušulčić

V Trebčah pod borovci v prijetnem hladu

ŠAGRA in BEACH VOLLEY - SLOGA 92

Mednarodni turnir mešanih ekip v odbojki na pesku — danes in jutri nedelja, 2. avgusta

100 tekmovalcev in tekmovalk - 15 tekem na dveh peščenih igriščih vsak večer - zabava ob spremljavi ansamblov TAIMS in KRAŠKI KVINTET - jedi na žaru, sladice, osvežilne pijače

DOBRODOŠLI — z vašo prisotnostjo boste omogočili delovanje športnega društva

VSTOP PROST

prispevki

V spomin na Klaro Milkovič por. Sosič darujeta Meri in Pino Salvi 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V zahvalo za voščila daruje Anica Slokar 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 3. obletnici Milanove smrti daruje Anica Slokar 25.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 3. obletnici Milanove smrti daruje žena Anica 25.000 lir za Zadrugi center za socialno dejavnost, 25.000 lir za KD Barkovlje in 25.000 lir za Sklad Sergija Tončiča.

V počastitev spomina pok. Augusta Pangerca daruje Jolanda in Stojan Sanci 20.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Doline.

FESTIVAL DELA IN UNITÀ

1. in 2. avgusta v ZGONIKU

PROGRAM:

Danes, 1. 8., ob 18.30 - koncert godbe na pihala s Proseka
ob 21. uri - ples z ansamblom L. Furlan
Jutri, 2. 8., ob 18.30 - nastop folklorne skupine KUD K. Pahor iz Pirana
ob 20. uri - politično srečanje s senatorjem Darkom Bratino
ob 21. uri - ples z ansamblom Happy Day

Razstava knjig. Kioski z raznovrstno hrano in domačim vinom. Bogat srečolov.

VABLJENI!

menjalnica

31. 7. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1118,70	1090.—	Švicarski frank	849,80	842.—
Nemška marka	756,35	745.—	Avstrijski šiling	107,432	106.—
Francoski frank	223,89	221.—	Norveška krona	192,28	189.—
Holandski florint	670,83	663.—	Švedska krona	208,24	205.—
Belgijski frank	36,723	35,50	Portugalski eskudo	8,895	8,40
Funt šterling	2146,80	2140.—	Španska peseta	11,866	11,25
Irski šterling	2014,80	1990.—	Avstralski dolar	831,50	780.—
Danska krona	196,62	194.—	HUF	—	10.—
Grška dragma	6,157	6.—	ECU	1541,30	—
Kanadski dolar	945,50	890.—	Slovenski tolar	—	13,75
Japonski jen	8,772	8,55	Hrvatski dinar	—	4.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

mali oglasi

NATAKARICO za mesec avgust nujno rabimo. Tel. 200848.
FIRMA FURLANI - Ul. Milano 25 - nudi po zelo ugodni ceni kosilnice BCS in motorne obrezovalnike (decespuigliatori) od 322.000 lir dalje. Tel. 632200.
PRODAM avto citroen AX 10E. Telefonirati ob urah obedov na št. 304932/390698.
PRODAM mercedes 250 coupè, letnik 71, v zelo dobrem stanju, tel. 229234.
UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz angleščine, tel. 229234.
KEMIJSKI inženir nudi lekcije iz matematike, fizike in kemije, tel. 229234.
PREŽIVITE POČITNICE na turističnih kmetijah na Starem vrhu nad Škofjo Loko (sobe, apartmani). Cena penziona od 1.300 do 1.400 SIT. Telefon 0038/64 65008.
V STROGEM CENTRU Ljubljane oddam komfortno veliko sobo s sanitarijami. Lahko za študenta ali poslovneža. Telefon 0038/61 326532.

razna obvestila

Solidarnostni odbor poziva širšo javnost, da prispeva za pomoč beguncem iz BiH. Zbrana sredstva bodo izročena Rdečemu križu Slovenije, ki se na vse bolj dramatičen način sooča s problemom številnih beguncev. Finančne prispevke je mogoče nakazati pri sledečih slovenskih denarnih zavodih: Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica Opčine ter Hranilnica in posojilnica Nabrežina.
Tržaška knjigarna obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta še danes, 1. avgusta.
25. olimpijske igre na velikem ekranu v prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu vsak večer od 20.30 dalje. Vabljeni.
Iz kolonije v Comegliansu se bodo otroci vrnili z avtobusom danes, 1. avgusta. V Gorici pri železniški postaji bodo okrog 11. ure, v Sesslanu na avtobusni postaji okrog 11.30, v Trstu pri železniški postaji okrog 12. ure.
Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši sporoča, da bo v avgustu zaprta.

Kaj se je zgodilo, medtem ko sem bil na počitnicah?

To je običajno vprašanje, ki ga postavimo, ko se urno iz letovanja. Ne bo ti ga treba več postaviti, če boš usaj štiri dni pred odhodom sporočil Primorsko-muranski dnevnik, tel. 7796600, od 13. do 19. ure, naslov kraja, kjer boš letoval. Vsakodnevno te bo Primorski dnevnik seznanjal z dogajanjem v domačem kraju. Želimo ti prijetne počitnice.

koncerti

Grad sv. Justa
Straordinario estivo
V nedeljo, 9. avgusta, ob 21.30 bo na sporedu celovečerni koncert kantavtorja LIGABUE.
V četrtek, 13. avgusta, ob 21.30 celovečerni koncert JAMES TAYLOR QUARTETA.
V nedeljo, 30. avgusta, ob 21.30 celovečerni koncert skupine PITTURA FRESKA.
 Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.
Koncert za mir
Danes, 1. avgusta, ob 20. uri bo v bivši ladjedelnici Alto Adriatico (na cesti za Milje) koncert rock skupin LORENZO AND THE STEADYSOUNDS, ISOLA POSSE ALL STARS. Izkupiček večera je namenjen vojnim beguncem.
Večer prazničnega dne - La sera del di' di festa
Jutri, 2. avgusta, ob 21. uri bosta na trgu Torcucherna nastopala TRIO NOVA HARMONIA in skupina SCRAMASAX.

razne prireditve

»Veselo športno šagro« organizira SZ Slova v borovem gozdiču ob športnem igrišču v Trebčah do nedelje, 2. avgusta. Obiskovalci bodo prisostvovali mednarodnemu turnirju v »beach volleyballu« in bodo deležni odličnih jedi na žaru, sladice in osvežilnih pijač. Zabavala bosta narodnozabavna ansambla TAIMS in Kraški kvintet. Pozivamo na čim številnejšo udeležbo. Športniki Sloge bodo veseli vašega obiska.
Ob prazniku krvodajalcev 2. 8. 92 priredi GOBBENO DRUŠTVO NABREŽINA proslavo ob 95. obletnici ustanovitve. Začetek ob 18.30 - nastopajoče godbe bodo krenile z nabrežinskega trga točno ob 18.30 proti igrišču Sokola.

razstave

V kavarni Caffè degli specchi je na ogled razstava kraških pokrajinskih slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.
V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".
Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je odprta retrospektivna antološka razstava kiparja GIUSEPPEJA NEGRISINA. Razstava bo odprta do 30. avgusta vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 16.30 do 19.00.
V kavarni Stella polare razstavlja svoja dela slikarka ZORA KOREN SKERK. Razstava bo odprta do konca avgusta.
Pri Brišičkih 9/A bo danes, 1. avgusta, ob 19. uri otvoritve umetnostne galerije in umetnostne obrti v kraškem marmorju PAVLA HROVATINA.

Danes praznuje svoj 91. rojstni dan JOSIP ZAFRED

Še mnogo zdravih let mu želijo hčeri Miranda in Romana, zeta Graziano in Sergio, vnuki Franco, Mariella, Alessandra in Stojan

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

8.40 Koncert RAI 1
 9.00 Aktualno: Ciao Italia
 11.15 Poletni maraton: Superfalco (Louis Falco)
 12.25 Vreme in dnevnik
 12.35 Aktualno: Ciao Italia
 13.25 Izzrebanje lota
 13.30 Dnevnik in Tri minute
 14.00 Olimpijske igre: v studiu, boks, 14.30 streljanje, 15.00 skoki v vodo (deska, ženske)
 16.25 Dentro l'Olimpiade (vodi Gianni Minà)
 16.45 Iz parlamenta
 17.15 Aktualno: To je RAI 1
 17.30 Dok.: Velike razstave
 17.55 Izzrebanje lota
 18.00 Kratke vesti
 18.10 Variete: Disney club
 19.25 Nedeljski evangelij
 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
 19.50 Vremenska napoved
 20.00 Dnevnik in sport
 20.40 Variete: Igre brez meja, nato turistična beležka ... e il gioco continua
 22.50 Nočni dnevnik - vesti z Olimpijade
 23.05 Posebnosti TG1
 24.00 Dnevnik in vreme
 0.30 Film: Prenom Carmen (dram., Fr. 1982)

RAI 2

6.50 Nanizanke in risanke
 9.20 Film: La difficile prova del dr. Kildare (dram., ZDA 1939)
 10.45 Nan.: Arsenio Lupin
 11.45 Kratke vesti
 12.00 Aktualno: Sereno variabile (vodita O. Bevilacqua, Mita Medici)
 13.00 Dnevnik - ob trinajstih
 13.25 Dribbling o Olimpiadi
 13.40 Rubrika o zdravju
 13.55 Film: Miseria e nobiltà (kom., It. 1954, i. Totò)
 15.30 Glasba: Eurpop
 16.00 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
 16.20 Izzrebanje lota
 16.25 Olimpijske igre: v studiu, boks, 17.30 odbojka Italija-Kanada, 18.00 atletika, 18.30 dviganje uteži, boks
 19.35 Vreme in dnevnik
 20.15 Dribbling-Olimpijada
 20.30 Olimpijske igre: v studiu, gimnastika, atletika, 21.30 judo, 21.00 bežbol (Italija-Spanija)
 23.15 Dnevnik in vreme
 23.35 Nočni filmi: Amori in corso (kom., It. 1989), L'altro enigma-Affabulazione, Salto nel vuoto

RAI 3

7.00 Drobci
 7.30 Danes v kioskih
 8.55 Olimpijske igre: v studiu, kajak, veslanje, 9.30 atletika, 12.00 vaterpolo (Italija-Madžarska), streljanje, 13.00 boks
 14.00 Deželne vesti
 14.10 Popoldanski dnevnik
 14.25 Tenis: mednarodni turnir ATP (moški)
 17.15 Film: Un alibi (troppo) perfetto (kom., VB 1960, r. Robert Day, i. Peter Sellers, W.M. White)
 18.50 Vremenska napoved
 19.00 Dnevnik
 19.30 Deželne vesti
 19.45 Olimpijske igre: v studiu, boks
 20.30 Drobci
 20.45 Nan. Lassie: La carta d'oro, Tre piccoli orfanelli, Un ragionevole dubbio, Il campione, Disastro aereo
 22.30 Dnevnik ob 22.30
 22.55 Aktualno: Sottotraccia
 23.15 Ol: v studiu, gimnastika, atletika, judo, bežbol, sabljanje, boks
 0.45 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved
 1.10 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1

9.25 Izbor: Radovedni Taček - Kruh, 9.40 Lonček kuhaj, 9.50 nad. Modro potelje, 10.55 Zgodbe iz školjke, 11.45 Umetnostni vodnik
 12.00 Poročila
 12.05 TV dnevnik BIH
 14.00 Napovednik
 14.05 Sova, vmes nanizanki Roseanne in Zakon v Los Angelesu
 15.20 Film: Ljubezen prvakov (ZDA 1979, r. J. Alonzo)
 17.00 Tednik
 17.55 Poslovne informacije
 18.00 Dnevnik
 18.10 Nadaljevanka: Letalska družba (4. del)
 19.00 Risanka in Napovednik
 19.15 Zrebanje 3x3
 19.30 Dnevnik, vreme, šport
 20.00 Utrip
 20.30 Melodije morja in sonca (2. del)
 21.30 Sova, vmes nanizanka Murphy Brown
 22.00 Dnevnik, vreme, šport
 22.40 Napovednik
 22.45 Sova, vmes nan. Zakon v Los Angelesu in film Kokain, človekova poguba (dram., ZDA 1983, r. Paul Wendoks)

TV Koper

16.00 Piranski glasbeni večeri: alt Waltraud Mucher
 17.30 Nanizanka: Prosim, ne jejte marjetic
 18.00 Globus
 19.00 TV Dnevnik
 19.30 Nabožna oddaja
 19.40 Nadaljevanka: Ryan
 20.05 Nan.: Joe Forrester
 20.50 Film: Ženska, seks in nadčlovek (fant., It. 1968, r. Sergio Spina)
 22.25 TV Dnevnik
 22.35 Naš prijatelj Koper
 23.35 Na kalifornijskih cestah

TV Slovenija 2

8.45 Olimpijske igre: v studiu, 8.55 kajak na divjih vodah (finale M,Ž), 9.05 veslanje (finale M,Ž)
 14.20 Olimpijski studio
 15.50 Ol: v studiu, 15.55 veslanje, 17.25 atletika
 21.10 Ol: dnevni pregled
 21.55 Ol: streljanje z zračno pištolo (finale Ž), 22.05 streljanje (premične tarče, finale M), 22.15 dviganje uteži, 22.25 gimnastika, 24.00 boks, judo, sabljanje
 1.00 Dnevni pregled

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.20 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki (pon.); 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 New Age - World Sounds; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Odprta knjižnica: Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?; 11.35 Kantavtorji in šansonjeji; 12.00 Glas harmonike; 12.20 Pesmi miru; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mavrični mozaik: Z naših prireditev, (15.00) Mladinska nadaljevanka V podzemskem svetu, (15.35) Zvočne kulise, (16.00) Na počitnice, (16.40) Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: F.J. Haydn; 18.00 Bonjour Tristesse ali kabaret podirajočih se dni (pon.); 18.30 Jazz; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Raglja (v živo); 9.35 Turistični napotki; 10.05 Kulturna panorama; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila, čestitke in glasba; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 18.30 Kam na nedeljski izlet; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na dopustu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Radijska igra; 22.40 Zabavni orkestri; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 9.35 Bla bla radio; 11.00 Moped show; 11.30 Turistična poročila; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik RK; 14.00 Okno v svet; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Zamejska reportaža; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije morja in sonca; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Kulturni koledarček; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotiček; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hit; 9.00 Poletne turneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.40 Teen redakcija; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Pesmi; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Za vsakogar nekaj.

CANALE 5

6.30 Aktualno: Na prvi strani
 8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Tutti al college, 9.30 Love Boat, 10.30 La famiglia Bradford - Sempre più in alto, 11.00 I cinque del quinto piano, 11.30 I Robinson
 12.00 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)
 13.00 Dnevnik TG 5
 13.20 Variete: Non è la RAI
 14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
 15.00 Nanizanka: Starsky in Hutch - Stanza 305
 16.00 Otroški varieteti, aktualnosti in risanke
 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 Lingo (vodi Tiberio Timperi)
 20.00 Dnevnik TG 5
 20.25 Il Tg delle vacanze
 20.30 Varieteji: La sai l'ultima? (vodi Pippo Franco), 22.30 Il Tg delle vacanze, 23.00 Bellezze da sogno
 24.00 Nočni dnevnik TG 5
 0.15 Film: Lady Barbara (kom., It. 1970, r. Mario Amendola, i. Renato dei Profeti, B. Tedesco)
 2.00 Nočni spored

RETE 4

8.30 TG 4 vesti
 9.00 Nad.: Falcon Crest, 10.00 General Hospital, 10.30 Marcellina
 11.00 Nan.: Balliamo e cantiamo con Licia
 11.25 Otroški variete
 13.00 Nadaljevanka: Sentieri
 13.30 TG 4 vesti
 13.45 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
 13.55 Nadaljevanka: Sentieri
 14.20 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles
 15.20 Nad.: Io non credo agli uomini, 16.40 Ines, una segretaria da amare
 17.30 TG 4 vesti
 17.45 Aktualno: Lui lei l'altro
 18.20 Kviz: Gioco delle coppie
 19.00 TG 4 vesti
 19.25 Rubrika o lepoti
 19.30 Nad.: Gloria, sola contro il mondo
 20.00 Variete: Sandra e Raimondo
 20.30 Nadaljevanka: Claudia, cuore senza amore
 22.30 Film: Signori si nasce (kom., It. 1960, r. Mario Mattoli, i. Totò), vmes (23.30) vesti
 1.00 Nan.: Lou Grant

ITALIA 1

6.30 Pregled tiska
 6.40 Otroški variete
 9.05 Nanizanka: Il mio amico Ricky - Problema esistenziale, 9.45 La casa nella prateria - Vivere con paura (i. Michael Landon), 10.45 Hazzard - Rosco milionario (i. John Schneider), 12.00 La donna bionica, 13.00 I ragazzi della 3/A C
 14.00 Odprti studio
 14.15 Nogomet - Trofeja Makita: Nottingham Forest-Sampdoria, 16.15 Leeds United-Stuttgart
 18.30 Nanizanka: Riptide - Niente lacrime per il morto (i. Joe Penny)
 19.30 Odprti studio
 19.45 Studio sport in vreme
 20.00 Variete: Mai dire TV (Gialappa's Band)
 20.30 Nogomet: Napoli-Hamburg, 22.30 Padova-Milan
 0.30 Odprti studio
 0.40 Pregled tiska
 0.50 Studio sport
 1.00 Nogomet: Nottingham-Sampdoria (pon.)
 3.05 Nočni spored

ODEON

13.00 Risanke
 14.00 Sport: rafting (pon.)
 14.30 Nanizanki: Spyforce, 15.15 Navy
 16.15 Film: La contessa di Parma (kom., It. 1937, r. Alessandro Blasetti, i. Elisa Cegani, Antonio Centa, Maria Denis)
 18.00 Benvenuti... a Rio de Janeiro
 19.30 Risanke: Il piccolo guerriero
 20.00 Nanizanka: Le rocambolesche avventure di Robin Hood
 20.30 Film: Il giardino di Allah (dram., 1936, r. R. Boleslawsky, i. Marlene Dietrich, Charles Boyer, Basil Rathbone)
 22.30 Nan.: Houston Knights, due duri da brivido (i. Michael Pare, Michael Beck), 23.30 Automani (i. Desi Arnaz jr., Chuck Wagner)

TMC

8.30 Olimpijske igre: veslanje (finale moški in ženske), 10.00 tenis, atletika 400 m, skoki v vodo (deska, ženske)

TELEFRIULI

15.00 Film, nato nan.: Avventura in dokumentarec
 17.00 Dok.: Storie nella storia
 18.00 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli
 19.00 Večerne vesti
 19.30 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli
 20.30 Film: Le vergini di cera (srh., ZDA 1963, i. Boris Karloff, Jack Nicholson)
 22.45 Nočne vesti
 23.15 Rubrika

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
 Lastne oddaje:
 14.00 Kronika in komentar
 19.30 Dogodki in odmevi

Tiskovna konferenca tajnikov CGIL, CISL in UIL Sindikati za ohranitev proste cone a z zavestjo, da ne more biti večna

Tik pred kolektivnimi dopusti so pokrajinski tajniki zvez CGIL, CISL in UIL včeraj na tiskovni konferenci podali obračun stanja in perspektiv goriškega gospodarstva. V njihovem izjavljanju je prišla na dan velika zaskrbljenost zaradi podatkov o brezposelnosti in o stanju goriškega gospodarstva nasploh, še bolj zaskrbljeno pa so ocenjevali perspektive za jesen, ko utegne priti do še hujše krize. Pri tem so sindikati dokaj kritično ocenili zadržanje industrijev in krajevnih politikov, med katerimi prevladuje jokavost, obramba dosedanjih privilegijev in nesposobnost resnega načrtovanja.

Giuliano Bon, Flavio Snidero in Vittorio Brancati so podali črnogledno sliko bližnje gospodarske bodočnosti goriške pokrajine. Že danes, so navedli, je v sezname brezposelnih vpisanih okrog 6 tisoč za delo sposobnih ljudi. Če k tem prištejemo visoko izobražene kadre, gospodinje in druge iskalce zaposlitve, ki niso evidentirani v uradu za brezposelne, dobimo vtis o stanju, ki je enako če ne celo slabše kot v času doslej najhujše krize v začetku 80. let.

Vprašanje, ki si ga je treba postaviti je: kako skušajo na to krizo odgovorjati podjetniki, politiki in krajevni upravitelji? Podjetniki kritizirajo upravitelje zaradi popolnega imobilizma in nesposobnosti načrtovanja vsakršne gospodarske strategije. To je nedvomno res, ugotavljajo sindikalni tajniki, a enako res je, da tudi sami podjetniki ne dajejo boljšega zgleda. Vsi vneto debatirajo o financerski šoli, o javnih delih, celo o počnikih in javni razsvetljavi, kot je bilo slišati na nekem nedavnem posvetovanju. Vse to bi bilo tudi prav, menijo sindikati, ko ne bi te razprave prikrivale popolno pomanjkanje podjetniškega duha. Če se podjetniki ukvarjajo s politikom in upravnimi problemi, kdo se bo ukvarjal z industrijo?

Kritika iz sindikalnih vrst je ostra vendar nedvoumna: goriški podjetniki so živeli v bombažu, v varnem zavetju javnih del (ni naključje, da so združenje industrijev skoraj vedno vodili gradbeniki) in ugodnosti proste cone. Naenkrat bodo te ugodnosti zmanjkale. Evropska skupnost postavlja na zatožno klop prosto cono. Zavedati se moramo, da te ugodnosti ne morejo biti večne, trdijo sindikati. Da ne bo nesporazumov: tudi sami so za obrambo in vsaj začasno podaljšanje režima proste cone. Toda zavedajo se, da je danes ni več mogoče utemeljevati z dejstvom, da je Gorica po vojni izgubila večji del ozemlja pokrajine. Razmere v Evropi so se spremenile, čas je zrel, da Gorica pridobi z dejanji in ne le z besedami vlogo središča izmenjav v srednjeevropskem prostoru. Proste cone se torej lahko oklepamo, le če spoznamo, da se bliža njen konec in da je potrebno takoj načrtovati tako gospodarstvo, ki bo sposobno stati na lastnih nogah.

S tem v zvezi so sindikalni tajniki ostro obračunali z apologijo vzhodnih tržišč kot obljubljene dežele. Kdor si je še lani polnil usta s takimi sanjami, pravijo, se mora danes strezniti: vzhod ni nikakršen Eldorado, ki bi ga osvajali. Na tamkajšnjih tržiščih bo uspešen le kdor bo znal tvegati.

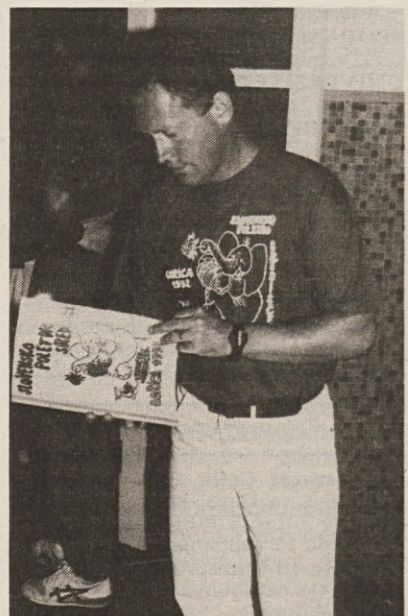
Na srečanju z novinarji so Bon, Brancati in Snidero tudi omenili dvoje načrtov, o katerih so se te dni dogovorili z deželnim odbornikom za industrijo Sarom: Dežela bo jeseni sklicala vse politične in gospodarske dejavnih, da se dogovorijo o enotni strategiji razvoja goriškega gospodarstva. Krizo, ki naj bi že septembra zaostrila razmere v nekaterih obratih na Goriškem pa bodo skušali reševati z novimi pristojnostmi, ki jih bodo zauपालi družbi Indusvi, v kateri so predstavniki podjetnikov in sindikatov.

V pestri in živahni brošuri zbrani vtisi udeležencev letošnjega Poletnega središča

Kot smo že poročali, se je v Gorici končalo poletno središče, ki je letos nosilo naslov Slonček Jakonček. Zabaven naslov je ideja in naslov pesmice Janeza Bitenca, ki je na Goriškem v dijaškem domu, kjer je letos delovalo že 14. poletno središče, stalen in vedno priljubljen gost.

Letos so mali udeleženci središča tudi izdali svoj bilten-časopis, ki so ga poimenovali - le kako bi mogli drugače! - Slonček Jakonček. Živo tiskana, večbarvna publikacija je narejena s skromnimi sredstvi, a takoj vidimo, da je res napravljena s srcem. Lepa je in pisana, odraža smeh in delo, glasbo in pritaženo hihitanje vseh otrok, ki so ob igri utrjevali slovensko besedo, skozi gnetenje gline spoznavali ustvarjalnost, se ob petju priložnostnih pesmi zavedali, da je življenje lahko tudi več kot le zabava pred televizijo, ki je bila v dijaškem domu prepovedana. Ob vsem tem se človek nehotе vpraša, koliko pesmi, koliko tisoč pesmi je Janez Bitenc že napisal za kuštrave in plavalase, za črne in rjavolase glavice, ki so se poredno nasmihale na zaključni prireditvi, ko je stric Janez sedel za klavir.

Vse to najdemo v glasilu letošnjega poletnega središča v Gorici

in še več, kajti namen glasila je, da čim bolj verodostojno pokaže, kakšno je bilo življenje v središču. Ilustracije so prijetne, deklice in fantiči pa razgrnejo pred bralca vso mladost, ki je njemu že ušla, in kar ne more verjeti, da je enkrat tako lepo bilo tudi njemu. Skorajda neverjetno je, da so v zajetnem glasilu Slonček Jakonček sodelovali prav vsi, pa je res. Vsi, ki so bili v središču, so pripevali v pisani mozaik svoj delež. Upamo, da bodo glasilu shranili, zelo lep spomin bo.

Nam pa samo v razmislek in lep opomin, da smo bili tudi mi nekoč otroci. Tudi nam pride namreč prav Bitencova pesmica: "Kadar sem priden, / sem slonček Jakonček, / kadar nagajam, / sem slon Jakon.".

Na sliki (foto Paljk) animator središča Sten Vilar z izvodom "Slončka Jakončka"

Poletne prireditve na gradu in v Gradišču

Na goriškem gradu se nocoj nadaljuje poletni gledališki festival. Ob 21. uri bo na odru pod prireditvenim sotorom nastopila amaterska skupina Giorgio Totola iz verone z igro »I tre moschettieri«, katere avtor (prosto po Dumassu) je Goričan Adriano Bonfanti.

Bogat konec tedna ponuja tudi sotor za oletne prireditve v Gradišču. Nocoj bodo vrteli Scorsesejev film »Cape Fear - Il promontorio della paura«; jutri bo na vrsti Rossinijeva opera »La cambiale di matrimonio«, v ponedeljek pa rock koncert skupin »Rasta and peace corporation« in »Mishima«. Vsi večeri v Gradišču bodo ob 21.30.

razna obvestila

Slovensko gospodarsko združenje obvešča, da bodo uradi zaprti zaradi dopusta v tednu od 10. do 14. avgusta.

Društvo slovenskih upokojencev Gorica obvešča, da bo avtobus za piknik v Gojačah jutri odpeljal ob 9. uri s Travnika s postanki pred gostilno Primožič, v Podgori, Štandrežu in Sovodnjah.

kino

Gorica
VITTORIA Zaprto.
CORSO Zaprto.
VERDI Zaprto.

Nova Gorica
SOČA 18.30-20.30 »Kralji mambe«, 22.30 »Razpuščena«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardini (dr. Baldini) - Verdijevo korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - Ul. C.Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Tereza Devetak vdova Lavrenčič iz splošne bolnišnice v Sovodnje, ob 9.30 Callisto Tentor iz splošne bolnišnice v Ronke, ob 10.10 Adolfo Gaiardo iz splošne bolnišnice v Ronke in ob 10.25 Genoveffa Turus vdova Presselo iz bolnišnice Svetega Janeza ob Boga v Moraro.

WWF: Je vojašnica res vredna da zanjo žrtvujemo 30 hektarov?

Po nekaj letih prikrivanja, delnih resnic, objavljenih in nato zanikanih vesti je danes, potem ko je o načrtu spregovoril v goriškem občinskem svetu inž. Tomassini od družbe Edilpro, končno vsa zadeva okrog šole-vojašnice finančne straže v Gorici nekoliko jasnejša. Tako ugotavlja v imenu goriške sekcije Svetovnega sklada za varstvo okolja Daniela Lorena Fain v sporočilu za tisk, v katerem pojasnjuje stališče in pripombe naravovarstvenikov v zvezi z gradnjo, ki jo načrtujejo na goriškem letališču.

Dano nam je vedeti, da bo vojašnica v celoti zasedla okrog 30 hektarov površine. Obsegala bo zgradbe šole oz. vojašnice, ogromen avditorij, dve telovadnici, olimpijski bazen, nogometni stadion, osem teniških in odbojgarskih igrišč ter 42 stanovanj v zelenju (povprečno tisoč kv. metrov na stanovanje). Zraven bodo še parkirišča in cesta vse naokrog kompleksa.

Kot naravovarstveniki, piše WWF, se nočemo niti spuščati v vrsto problemov, ki jih odpira načrt, o katerem imamo nemalo pomislekov. Pač pa opozarjajo na problem posega v okolje, ki bi ga pomenila ogromna gradnja. Nesprejemljive so namreč pomirje-

valne izjave, češ, kaj za to, če izgubimo nekaj hektarov površine in kako drevesce. Na to WWF ugovarja, da se danes na svetovni ravni uveljavlja spoznanje, da se mora človeštvo opredeliti za tak razvoj, ki naj bo sprejemljiv tudi iz vidika okolja. To pa pomeni, da si ne smemo več dovoliti uničevanja velikih in dragocenih zelenih površin za posege, kot je vojašnica, ki verjetno ne bi prinesli velikih koristi goriškim občanom.

Niso torej dovolj pomirjevalne izjave, da bo kompleks "še kar dobro vključen v okolje" ali da bo zunanji videz gradenj tak in tak. Pred sabo imamo načrt, ki pomeni 100.000 kvadratnih metrov zazidanih površin oz. 270.000 kubičnih metrov gradenj. Vprašati se je treba, ali je vse to res potrebno. WWF na to vprašanje odgovarja, da ni, kot tudi ni potrebno asfaltiranje 1.400 m dolge pristajalne steze za letala v korist ne ve se koga. Zaradi tega podpirajo stališče odbora za varstvo letališča in poudarjajo, da je treba na njem ohraniti zelene površine ter omogočiti, da bodo še naprej prosto dostopne vsem občanom.

Družba Edilpro gre svojo pot

Vprašanje gradnje šole-vojašnice za finančne stroške na letališču je v Gorici v središču pozornosti. Po nekaterih vesteh teh dni pa si utira pot bojazen, da so vse vnete razprave zaman in da je že vse odločeno. Tehnični odbor pri Skrbništvu za javna dela za Furlanijo - Julijsko krajino (tj. organ, ki nadzoruje javna dela, ki se izvajajo državni organi) je namreč te dni tik po razburiljivi razpravi v goriškem občinskem svetu odobril načrt družbe Edilpro. Predstavniki te družbe pa dajejo iz Rima vedeti, da teče postopek nemoteno naprej in predvidevajo, da naj bi že ob koncu leta dali v zakup dela za gradnjo vojašnice.

Zanimivo je, da je bil načrt odobren dan potem, ko naj bi se - vsaj tako so upali zagovorniki - o njem povoljno izrekel goriški občinski svet. Nasprotniki gradnje pa so v občinskem svetu izsilili odločitev na september. To nikakor ni preprečilo, da bi Skrbništvo odobrilo načrt le dan potem, ko naj bi ga sprejel (a ga ni!) občinski svet. Morda gre le za naključje, morda pa tudi za dokaz, da gre do državnih organov svojo pot, neglede na mnenje goriške občine. Sicer pa mora do dokončnih odločitev še priti: paritetna komisija predstavnikov Dežele in državnih organov bo septembra, po razpravi v občinskem svetu, odločala, kolikšen bo lahko v postopku vpliv občine oz. mesta, ki naj bi sprejelo vojašnico. Želeti je, da bi ta vpliv lahko bil čim večji.

Za nujno pomoč je na voljo tudi telefonska št. 113

Na prefekturi govorili o težavah ostarelih občanov v poletnem času

Na prefekturi je bil sestanek, ki ga je sklical goriški prefekt dr. Mario Palmiero z občinskimi upravitelji v goriški pokrajini in s predstavniki Krajevne zdravstvene enote. Na sestanku so govorili o problemu, ki nastane vsako leto poleti, ko starejši ljudje ostanejo v mestu sami in jim večkrat primanjkuje potrebna in nemalokrat nujna pomoč. Pogosto gre tudi za navidez zelo banalne stvari, kot je pomanjkanje živeža, ki ga ne morejo kupiti, ker je večina trgovin s hrano zaprta.

Na srečanju so tudi govorili o zdravstveni preskrbi, o usklajevanju zapiranja trgovin čez poletje, da se ne bi dogajalo, da je v neki četrti mesta vse zaprto, drugod pa je večina trgovin odprta. Na sestanku so poudarili pomen dela policije in gasilcev, ki ob vsaki priliki skušajo vedno pomagati ostarelim občanom potrebnim pomoči.

Predstavniki Krajevne zdravstvene enote so zagotovili, da bodo zagotovili nemoteno delovanje zdravstvenih služb in stalno pripravljenost pomagati potrebnim in osamljenim starejšim lju-

dem čez celo poletje, trgovci pa zagotavljajo spoštovanje že na pomlad domenjenih razporedov zapiranja trgovin zaradi dopustov. Stem v zvezi so še posebej opozorili, da bodo supermarketi, velike jestvinske trgovine torej, odprti čez celo poletje. Goriški prefekt je še posebno priporočil policijskim enotam in gasilcem, naj bodo vedno kar se da pripravljeni pomagati ostarelim, ki so potrebni pomoči. V ta namen je tudi telefonska številka 113 vedno na voljo starejšim občanom za klice v sili. Ne le torej za posege, za katere je pristojna policija, temveč tudi za vsakovrstne potrebe po pomoči.

■ V Ul. Vittorio Veneto se je včeraj popoldne malo po 16. uri v trčenju med motornim kolesom in avtomobilom lažje ponesrečila 80-letna Caterina Canciani iz Gorice, Ul. Campagnuzza 90. Priletno žensko so pospremili v splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki v oddelku za prvo pomoč ugotovili zlom palca na desni roki ter nekaj udarcev. Okrevala bo predvidoma v nekaj dneh.

Avtobusne vozovnice od danes 100 lir dražje

Skorajda smo se že navadili na vsakoletne podražitve v mesecu avgustu. Tako je tudi Dežela odobrila nove cenike avtobusnih storitev. Mestno avtobusno podjetje v Gorici bo od danes, 1. avgusta, povišalo ceno mestnega prevoza. Avtobusna vozovnica postaja dražja za sto lir in bo po novem veljala tisoč lir. Kljub temu pa bo obračun Mestnega avtobusnega podjetja letos predvidoma dosegel milijardo lir primanjkljaja.

Posamezna vozovnica stane torej tisoč lir namesto dosedanjih 900. Za blok desetih vozovnic bo treba odsej odšteti 9 tisoč lir in ne več osem tisoč, kot je bilo do sedaj. Nespremenjena je ostala cena dnevne vozovnice, ki še vedno velja 3500 lir, a moramo takoj povedati, da je skorajda nihče ne

kupi. Enako velja nespremenjena cena za "dvojno progno", ki ostaja še vedno 1300 lir. Nespremenjena ostaja tudi cena abonmaja v tako imenovanih "mrtvih urah" (od 9.30 do 12. ure in od 15. do 17. ure). Žal moramo povedati, da se tudi ta abonma ni obnesel, saj ga kupujejo le redki uporabniki. Redni mesečni abonma za eno progno je doslej stal 23 tisoč lir se sedaj podraži za tisoč lir, po novem velja torej 24 tisoč lir. Mesečni abonma za celotno avtobusno omrežje pa se podraži za dva tisoč lir: od 26 tisoč na 28 tisoč lir. Če potegnemo še črto in izračunamo podražitve v odstotkih, vidimo, da se je mestni avtobusni promet podražil od 4 odstotkov za mesečni abonma do 12,5 odstotkov, če kupimo vozovnice v blokih po deset skupaj.

Od jutri nov urnik na progah APT

Pokrajinsko avtobusno podjetje APT sporoča, da začne jutri, 2. avgusta, veljati nov urnik na medkrajevnih avtobusnih progah, ki jih oskrbujejo avtobusi APT. Ker gre za nekaj sprememb v primeru z lanskim poletnim urnikom, uprava avtobusnega podjetja svetuje, naj se zainteresirani za podrobnejše informacije o spremembah urnika obrnejo na najbližjo avtobusno postajo ali pa na telefonsko številko 0481/531566.

XXV. olimpijske igre

Plavalci so se poslovili z odličnimi rezultati, prve kolajne v atletiki

Lombardi obogatil bero Italijanov

Plavalci so slovo z olimpijskih iger vzeli z imenitnimi rezultati, med katerimi izstopa nov svetovni rekord Avstralca Perkinsa na 1500 m. Na tej razdalji se je izkazal tudi Slovenec Igor Majcen, ki je osvojil 6. mesto.

Na prizorišče so včeraj stopili atleti, pri katerih so podelili dva kompleta kolajn, v hoji na 20 km in v metu krogle. V hoji je bila pozornost Italijanov usmerjena zlasti na Damilana, ki pa se je moral zadovoljiti s 4. mestom, medtem ko je bron nepričakovano pripadel njegovemu rojaku De Benedictisu.

Veselje v Italijanski tabor je vnesel kolesar Lombardi, ki je »azzurrom«
priboril drugo zlato odličje. Kljub temu pa Italijani le niso dosegli vsega, kar so si obetali (kolesar Chiappa se je na primer potegoval za bron, pravi polom so doživeli v moškem fletetu, boksarjem zmanjkje moči).

Če se Majcen lahko zadovoljen vrača domov, pa to ne velja za njegovega rojaka Rajmonda De-

beveca, kateremu se niso uresničile sanje o kolajni. Debevec se je v finale prebil kot šesti, a še je imel možnosti za odličje, ki pa se je trikratnemu svetovnemu prvaku z malokalibrsko puško v trojnem položaju izmuznilo. Zato pa je navdušil blejski veslaški četverec brez krmarja (Mujkič, Janša, Mirjanič in Klemenčič), ki se je uvrstil v jutrišnji finale. Blejski dvojec brez krmarja (Čop in Zvegelj) pa se bosta za odličje borila že danes.

Špansko javnost pa je šokirala vest, da so njihovi košarkarji visoko izgubili proti Angoli. Nepričakovan poraz so doživeli tudi Litvanci proti SND.

Danes bodo spet na terenu nogometaši. Maldinijevo moštvo čaka v četrtfinalnem obračunu težko srečanje s Španijo. Prvo tekmo bodo odigrali tudi italijanski vaterpolisti.

Nasploh tudi v današnjem dnevu ne bo manjkalo razburljivih dogajanj, saj bodo skušnje podelili kar 23 kompetov odličij.

Prvi dan atletskih tekmovanj prinesel bron Italijanu De Benedictisu

Žaloigra v metu krogle

Američan Lerroy Burrell (na sliki AP) je s časom 10,08 zanesljivo zmagal v svoji kvalifikacijski skupini v teku na 100 m. Najboljši čas (10,07) je dosegel Linford Christie (VB), tretji je bil Frank Fredericks (10,13) iz Namibije, v polfinale pa se je prebil tudi Kanadčan Ben Johnson, ki je dosegel 10. čas (10,30)

Prvi dan atletskega tekmovanja ni bil posebno razburljiv in dva podeljena naslova bosta šla v zgodovino prej kot dejavnika v končnem izkupičku kolajn kot last izjemnih atletov. O hoji ni veliko povedati, ker je bil španski uspeh skoraj obvezen. Ob stvarni moči domačih atletov je svoje odigralo tudi okolje, ki je blagodejno vplivalo na sodnike. Ti so res rešili demokracijo s tem, da so morda kilometer pred

koncem izključili drugega Španca in mu odvzeli skoraj zanesljiv bron, ki ga je tako osvojil Italijan De Benedictis, niso pa si upali pritisniti na Plazo, ki je kot vsi ostali hodil nepravilno.

Sploh je hitra hoja nerešljiv problem. Atlet se mora namreč truditi, da bi najhitreje napredoval, ne sme pa teči. Ker je v olimpijskem geslu tudi beseda »citius«
(hitreje), je stvar

nelogična. Hoja je na olimpijskih igrah »supermanov«
in »rambov«
nekakšno nujno zlo, ki od blizu zaima le protagoniste te panoge, širšo javnost pa prav nič.

Žaloigra pa se je odvijala na izmetišču za met krogle. Kot redno v zadnjih časih je orodje letelo zelo malo in potrdilo strahovit padec kakovosti v tej panogi. Pogled na prejšnjo sezono ponuja 10. mesto pri rezultatu 20,43, medtem ko je pet let prej tako razdaljo preseglo kar 38 metalcev. Obilno uživanje vseh mogočih farmacevtskih pripravov je v nekaj letih v vrtnec škandalov pripeljalo večino svetovne elite v tej panogi. Samo nekaj podrobnosti. Svetovni rekorder Barnes (ZDA) bo le nekaj dni po OI prestal dvoletno prepoved tekmovanja, zmagovalec Stulce pa je le malo pred ameriški izbirnimi tekmami končal svojo karanteno. Tretjevrščeni Liho je najprej osvojil 3. mesto na EP v Splitu, takoj pa je moral vrniti kolajno, ki je bila dodeljena Norvežanu Andersenu. To se je dogajalo leta 1990. Lani pa je bila pozitivnost ugotovljena pri samem Andersenu. Srebro iz Tokia je šlo rojaku Nielsen, ki je bil letos ponovno ujet v mrežo, potem ko je tak podvig opravil že leta 1987. Drugi iz Barcelone, Dohring, je pozitivnost doživel leta 1990, letos pa je bil čudežno pomiloščen, najprej v ZDA in po tajnih pritiskih tudi pri mednarodni atletski zvezi.

Kaj je torej met krogle, če ne samo žaloigra velikanov, ki se niti malo ne sramujejo svojega početja?

Atletski dan je medtem odkril nekaj možnih presenečenj. Kdo bo, na primer, najhitrejši na 100 m? Pri moških bije srce za Frederiksa iz Namibije. Njegova zmaga bi pomenila, da je na svetu še nekaj pravice. Pri ženskah pa je Irina Privalova (nekoč znana tudi kot Sergejeva) verjetno v sijajni formi. (K.B.)

Arianna Bogatec izgubila dve mesti

Na peti olimpijski regati v razredu evropa si je naša jadralka Arianna Bogatec izborila zelo dobro peto mesto, vendar so tudi ostale tekmovalke, ki zasedajo mesto od 5. dalje, izredno dobro tekmoval, tako da je na skupni lestvici z osmega žal zdrknila na 10. mesto. Razlike pa so minimalne.

Vremenske razmere tudi včeraj niso bili najboljše, saj zaradi pomanjkanja vetra niso dokončali regate v razredu tornado, v razredu lechner pa je sploh niso začeli. Tudi za danes so napovedi dokaj pesimistične.

Arianna se znova ni najbolje znašla na startu, v prvem in drugem zavoju je bila deseta, nakar se je ob koncu olimpijskega trikotnika prebila na 6. mesto, v ključnem delu pa na končno 5. mesto.

Do spremembe je prišlo tudi na vrhu skupne lestvice, na kateri je vodstvo prevzela Američanka Trotmanova (16,70 točke penalizacije). Sledijo: 2. Andersen (Nor.) 20,70; 3. Dufresne (Šp) 33,40; 4. Jensen (Dan) 36,00; 5. Kruuv (Est) 40,40; 6. Armstrong (Niz) 44,00; 7. Brodin (Šve) 46,70; 8. Robertson (VB) 49,70; 9. Smedberg (Fin) 51,00; 10. Bogatec (It) 53,00.

Avstralski plavalec Perkins izreden na 1500 m, Majcen odličen šesti

V zadnjem dnevu pravi »ognjemet«

Zadnji dan plavalnih tekmovanj se je končal, kot se za vsak praznik spodobi, z ognjemetom. Avstralec Kieren Perkins, svetovni rekorder na 1500 prosto, je lani doma v Perthu na svetovnem prvenstvu izgubil le za nekaj stotink dvoboj z Nemcem Hoffmanom. V Barceloni na 400 m ga je prav tako za las premagal Rus Sadovij. Včeraj se je zato v svoji paradni disciplini, maratonu na 1500 prosto, odločil, da gre na vse ali nič: samomorilski tempo na začetku, da se odlepi od nasprotnikov... in potem bomo videli. No, videl je in doživel nov, neverjeten svetovni rekord: 14:43,48, kar pomeni, da je 15-krat zaporedoma brez prestanka plaval 100 m po 58,9. Saljnikov je bil prvi, ki je 1500 plaval v povprečju pod minuto, Perkins je prvi, ki je to storil v manj kot 59 sekundah.

Ob tem dosežku so se ostali zdeli nebolgljeni: Perkinsov rojak Housman, ki je priplaval na cilj s 15-metrskim zaostankom, je kljub vsemu krepko plaval pod 15 minut, kar je še vedno izreden dosežek, medtem ko je svetovni prvak Hoffman potrdil slabo formo (ki jo sicer imajo vsi bivši DDR-ovci, ki so baje skregani s svojo plavalno zvezo, češ da jih zapostavlja) in se je tako moral zaovo-

ljiti z bronom. Odlični 6. je bil Slovenec Igor Majcen, ki je tako potrdil mesto, ki ga je zasedel na svetovnem prvenstvu lani. Škoda le, da je 1500 m najdaljša prog... saj bi sicer Slovenci ob svojih znanih garaških sposobnostih imeli le kakšno možnost več za prodor v svetovni vrh.

1500 m pa le ni bila edina blesteča panoga, v ženskem sprintu je skrivnostna Kitajka Wenyi Yang postavila nov svetovni rekord s časom 24,79. Verjetno se ne zdi čudno, da bivša rekorderka premaga lastno znamko

Summers Sanders

in zmaga na olimpiadi: problem je v tem, da je po letu 1988, ko je postavila rekord, plavala dovolj le za srebro v Seulu in potem izginila. Letos se je to visoko dekletje (178 cm) spet pojavilo, zmagalo na azijskih igrah in potem spet izginilo do olimpiade. Tu se je prebilo v finale le s šestim časom, potem pa v finalu zmele konkurenco, v kateri je njena rojakinja Zhuang Yong (prvakinja na 100 m) osvojila srebro pred Američanko Angel Martino.

Fenomenalno so tudi plavali Američani v štafeti 4x100 mešano. Že v prvi predaji je Jeff Rouse (predčerašnjim le drugi v posamični tekmi) postavil nov svetovni rekord na 100 hrbtno s časom 53,86, potem pa so tovariši Dieben, Morales (oba zmagovalca v svojih panogah posamično) in Olsen (ki je presenetljivo plaval prosti slog namesto Biondija) priloženo prednost le večali in končali s časom 3:36,93, ki je do stotinke enak času svetovnega rekorda ameriške štafete (z Biondijem) v Seulu. Za Američani so Rusi osvojili srebro (3:38,56, nov evropski rekord), predvsem po zaslugi vedno bolj neverjetnega Popova, ki je v zadnji predaji naravnost »zmrčvaril«
Kanadčana, ki se je moral zadovoljiti le z bronom.

V ostalih finalnih tekmah ni bilo pretirano briljantno: bodisi zato, ker je bila premoč zmagovalke na 200 hrbtno, Madžarke Krisztine Egerszegi tako očitna, da tudi odlični čas (2:07,06 - olimpijski rekord) ni preveč razburil publike, bodisi zato, ker sta bili ostali dve finalni odločitvi kljub razburljivemu razpletu na pecej nizki tehnični ravni. Na 200 delfin za ženske je prav v finishu Američanka Summers Sanders (ki je pričakovala zmago v mešanem slogu, a jo je na koncu dosegla v zanj v najbolj nepričakovani disciplini) prehitla Kitajko Wangovo in Avstralko O'Neilovo, ki je vseskozi vodila. Čas zmagovalke pa je pravzaprav zelo slab, saj so na svetu precej boljše čase plavali že pred vsaj desetimi leti. Na 200 mešano za moške je madžarski »cesar«
te discipline Tamas Darnyi (v mešanem slogu ni še izgubil tekme na velikih tekmovanjih od leta 1985 dalje) naredil, kar je bilo nujno potrebno, da premagava konkurenco, saj se verjetno tudi sam zaveda, da ni najboljše tempiral forme za to olimpiado. Bilo pa je vseeno dovolj, da je prehitel presenetljivega Američana Gregoryja Burgesa in mladega, 20-letnega rojaka Attilo Czeneja, ki bo gotovo s časom postal njegov pravi naslednik. (S.T.)

Medalje

Z S B

SND	20	11	13
ZDA	14	14	12
Kitajska	8	12	4
Madžarska	8	5	2
Nemčija	7	7	10
Južna Koreja	5	0	3
Avstralija	4	7	5
Španija	4	0	0
Poljska	3	4	1
Japonska	3	2	5
Francija	2	3	8
Italija	2	3	5
Kuba	2	2	4
Turčija	2	1	0
Bolgarija	1	4	0
Vel. Britanija	1	2	2
Kanada	1	1	3
Norveška	1	1	0
Estonija	1	0	0
Grčija	1	0	0
Švedska	0	3	3
Nova Zelandija	0	2	2
Romunija	0	1	4
Nizozemska	0	1	4
Izrael	0	1	1
Brazilija	0	1	0
Peru	0	1	0
Litva	0	1	0
NOU	0	0	2
Belgija	0	0	2
Finska	0	0	1
Mongolija	0	0	1
Suriname	0	0	1
Severna Koreja	0	0	1
Danska	0	0	1

XXV. olimpijske igre

Majcen odličen 6. Debevcu spet ni šlo

»S svojim nastopom in šestim mestom sem zadovoljen. V finalu sem resda plaval nekoliko slabše kot v predtekmovanju, toda 27 ur premora med tekmama je bilo očitno premalo, da bi se dodobra spočil. Vseh 1500 m sem plaval v solidnem tempu. Kakih 200 m pred ciljem, sem videl, da se razlika med Frostadom in mano manjša, zato sem ga napadel. Američanu so očitno pohajale moči,« je svoj nastop ocenil slovenski plavalec Igor Majcen, ki je v plavalnem maratonu v Barceloni dosegel čas 15'19"20, ki mu je navrgel izvrstno 6. mesto na olimpijskih igrah. »Na ogrevanju sem se počutil izvrstno, ko pa sem v finalni odločitvi skočil v vodo, sem začutil čudno otrplost v rokah, kar me je za trenutek prestrašilo. Dokajšen minus je bilo tudi dejstvo, da sem plaval na progi številka sedem, tako da nisem moglo kontrolirati položaja tekmecev.«

Niti v tretjem olimpijskem nastopu se strelcu Rajmondu Debevcu niso uresničile sanje o kolajni. Tako kot Igor Majcen je Ljubljčan osvojil 6. mesto. Debevec se je v finalu prebil kot šesti s 1167 krogi, z dvema manj kot tretjevrščeni Američan Robert Foth. Torej je še imel možnosti za osvojitve kolajne. Toda njegove serije v finalu so bile sila različne - od 7,9 do 10,6 kroga. Najslabši je bil prav v zadnjem strelnju. Trikratni svetovni prvak v strelnju z malo kalibrsko puško v trojnem položaju očitno ni imel svojega dne, saj je rezultat 1262,6 kroga zanj preskromen.

Blejski veslaški četverec brez krmarja je v polfinalu na jezeru Banyoles še enkrat navdušil. Milan Janša, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič (na slikah z leve) so veslali izvrstno in ko je bilo očitno, da so se uvrstili v boj za odličja, jih je le za drobec premagal čoln

ZDA. Blejci bodo imeli končno preizkušnjo jutri, njihova klubska kolega Iztok Čop in Denis Žvegelj pa bosta šla v boj že danes.

Slovenska reprezentanta v Letečem holandcu sta držala besedo, da se bosta borila do konca svojih moči. V peti regati sta se Koprčana uvrstila na tretje mesto in popravila vtis.

Lokostrelec Samo Medved se je od olimpijskih iger poslovil že v predtekmovanju za uvrstitev med 32 najboljših na 70 in 90 m. Na 70 m je zasedel 45., na 90 m pa 40. mesto.

Že prvi nastop je bil po pričakovanju tudi zadnji za slovenski teniški dvojici. Iztok Božič in Blaž Trupej sta izgubila Indijcema Krishnanom in Paesom, Karin Lušnič in Tina Križan pa sta bili proti švicarskemu paru Manuela Malejeva - Fragnere Emanuela Zardo prav tako brez možnosti.

Smrt trenerja

61-letni trener ekvadorske strelske reprezentance je minulo noč umrl v Barceloni zaradi srčne kapi. Našli so ga brez zavesti v sobi olimpijskega naselja, vendar mu niti v bolnišnici niso mogli rešiti življenja.

V minulih dneh sta umrla tudi dva gledalca na tribunah. Enega je zadela kap, ko je sledil plavalnemu nastopu svojega sina.

Floretisti slabi Chiappi ušel bron

Zlato kolesarja Lombarda in bron De Benedictisa v hoji na 20 km sta nekoliko zakrila dejstvo, da je bil včerajšnji dan za azzurre precej nesrečen.

Ne gre namreč skrivati dejstva, da so si Italijani od 6. dne tekmovanja obetali še kakšno medaljo.

Kolesar Roberto Chiappa se je v malem finalu moškega šprinta na pisti potegoval za bron, vendar pa je bil v dvoboju s Kanadčanom Harnettom brez pravih možnosti za uspeh. Izgubil je z 2:0 (10,930+11,102), v obeh preizkušnjah je bil njegov nasprotnik odločno boljši. V prvi je vodil od začetka do konca, v drugi je Chiappa zadnji ovinek še prevozil v vodstvu, a Harnett ga je v ciljni ravnini zanesljivo prehitel.

Pravi polom so Italijani doživeli v moškem floretu. Že v jutranjih kvalifikacijah je iz tekmovanja izpadel olimpijski prvak iz Seula Stefano Cerioni, nato je v repesažu spodletelo še Numi, tako da se je v finalni del z osmimi najboljšimi floretisti od azzurrov uvrstil le Andrea Borella, ki je v Barceloni računal na medaljo. Toda že v prvem dvoboju ga je z 2:1 premagal olimpijski viceprvak v Seulu Udo Wagner. Borella je začel odlično. Prvi krog je dobil s

tesnim 4:6, v drugem pa je vodil že s 3:0 in 4:2, a izkušeni Nемец je v naslednjih štirih naskokih dosegel prav toliko točk in zmagal s 6:4. To je Italijana tako potrolo, da je v tretjem krogu popustil na vsej črti in v par minutah klonil pred Wagnerjem z glaskim 5:0.

Slabo se piše tudi italijanskim boksarjem. V sredjetežki kategoriji je Roberto Castelli izgubil dvoboj z močnim Kubancem Espinoso. Sodnik je dvoboj prekinil 26 sekund pred koncem prvega kroga, ko je Castelliju že tretjič štel.

Za lep podvig pa je poskrbel teniški igralec Renzo Furlan, ki je v osmini finala s 7:6, 6:4, 6:4 premagal solidnega Rusa Andreja Česnokova. Manj srčee pa je imela Cecchinjeva, ki je naletela na premočno Conchito Martinezovo in izgubila s 6:4, 6:3.

Judoist Massimo Sulli je v kategoriji do 71 kg osvojil prva dva dvoboja proti tekmovalcema iz Nigerije in s Haitija, a je izgubil proti premočnemu Korejcu Chung Soonu. V repesažu za bron je najprej premagal Senegalca Secka, a nato klonil pred Izraelcem Smadgom, s tem pa je bil tudi dokončno izločen iz boja za 3. mesto.

Četrtnfinale v nogometu

»Azzurri« danes proti Španiji

Italijanske nogometne, ki so bili te dni v središču polemik in ki jim s posmehovanjem niso priznavašali sami udeleženci italijanske odprave v Barceloni (včeraj so se jim sabljači sicer opravičili), čaka danes četrtfinalni spopad proti Španiji. Izvedenci zagotavljajo, da ima zmagovalca te tekme že zagotovljeno kolajno, saj se bo zatem pomeril z dobitnikom srečanja Gana - Paragvaj.

Doslej je Španija pokazala solidno, dinamično, agresivno igro, dala pa je 8 golov, a prejela ni nobenega. »Azzurri« sedaj upajo, da je to pri domačinih vzbudilo optimizem, ki bi se jim znal maščevati. Računajo tudi na veliko odgovornost, ki jo imajo Španci pred domačimi gledalci: prevetlika odgovornost pa jo je marsikomu načela živce in mu zameglila ideje. V italijanskem taboru se ob tem spominjajo, kako je pred 10 leti reagiralo užaljeno in podcejevano Bearzotovo moštvo in ne skrivajo upanja, da se bo nekaj podobnega sedaj ponovilo. Tekma med Španijo in Italijo se bo pričela ob 19. uri v Valencii.

Veslanje: poleg bratov Abbagnale uspešen tudi dvojni četverec

Z uvrstitvijo dveh posadk v finale je italijanska veslaška odprava dosegla zastavljeni cilj, čeprav bi lahko bila bera azzurrov še nekoliko boljša, če ne bi osmerek za las zgrešil uvrstitev v finale.

Jutri se bosta za kolajne torej potegovali posadki dvojca s krmarjem bratov Abbagnale in dvojni četverec (Farina, Galtarossa, Corona in Soffici), ki sta v svojem včerajšnjem polfinalu zmagali in si tako zagotovili eno od ugodnih prog na sredini veslaškega bazena.

Brata Abbagnale imata jutri gotovo veliko možnosti, da se vpišeta v zgodovino tega športa kot zmagovalca treh olimpijskih iger zapored, kar najvsežadnje niti ne bi predstavljalo kakšnega posebnega presenečenja.

Na sliki: brata Abbagnale v akciji

Včerajšnji finali

ATLETIKA

KROGLA MOŠKI

1. Stulce (ZDA) 21,70
2. Doehring (ZDA) 20,96
3. Liho (SND) 20,94
4. Guenthoer (Švi) 20,91; 5. Timmermann (Nem) 20,49; 6. Bodenmuller (Av) 20,48; 7. Peric (NOU) 20,32; 9. Zerbini (It) 19,88; 11. Andrei (It) 19,62.

20 KM HOJA MOŠKI

1. Plaza Montero (Šp) 1.21:45
2. Leblanc (Kan) 1.22:25
3. De Benedictis (It) 1.23:11
4. Damilano (It) 1.23:39; 5. Shao-guo (Kit) 1.24:06; 6. McDonald (Irska) 1.25:16; 18. Arena (It) 1.29:34

PLAVANJE

200 DELFIN ŽENSKE

1. Sanders (ZDA) 2:08,67
2. Wang (Kit) 2:09,01
3. O'Neill (Avstral) 2:09,88; 5. Shito (Jap) 2:10,24; 6. Krieg (ZDA) 2:11,46; 7. Jacobsen (Dan) 2:11,87; 8. Tocchini (It) 2:13,78

200 MEŠANO MOŠKI

1. Darny (Madž) 2:00,76
2. Burgess (ZDA) 2:00,97
3. Czene (Madž) 2:01,00
4. Sievinen (Fin) 2:01,28; 5. Gesner (Nem) 2:01,97; 6. Karnaugh (Avstral) 2:02,18; 7. Dunn (Avstral) 2:02,79; 8. Anderson (Kan) 2:04,30

50 PROSTO ŽENSKE

1. Yang (Kit) 24,79
2. Zhuang (Kit) 25,08
3. Martino (ZDA) 25,23
4. Plewinski (Fr) 25,36; 5. Thompson (ZDA) 25,37; 6. Mečerjakova (SND) 25,47; 7. Osygus (Nem) 25,74; 8. De Bruijn (Niz) 25,84

1.500 PROSTO MOŠKI

1. Perkins (Avstral) 14:43,48
2. Housman (Avstral) 14:55,29
3. Hoffman (Nem) 15:02,29
4. Pfeiffer (Nem) 15:04,28; 5. Wilson (VB) 15:13,35; 6. Majcen (Slo) 15:19,12; 7. Frostad (ZDA) 15:19,41; 8. Andrejev (SND) 15:33,94

200 HRBTNO ŽENSKE

1. Egerszegi (Madž) 2:07,06
2. Hase (Nem) 2:09,46
3. Dawn Stevenson (Avstral) 2:10,20
4. Loveless (ZDA) 2:11,54; 5. Simcici (N.Zel) 2:11,99; 6. Szabo (Madž) 2:12,94; 7. Ahrens (Niz) 2:12,97; 8. Habler (Avstral) 2:13,68; 13. Vigarani (It) 2:16,21; 41. Godina (Slo) 2:25,31

4X100 MEŠANO MOŠKI

1. ZDA 3:36,93
2. SND 3:38,56
3. Kanada 3:39,66
4. Nemčija 3:40,19; 5. Francija 3:40,51; 6. Madžarska 3:42,03; 7. Avstralija 3:42,65; 8. Japonska 3:43,25

GIMNASTIKA

MNOGOBOJ POS. MOŠKI

1. Ščurbin (SND) 59,025
2. Mišutin (SND) 58,925
3. Belenki (SND) 58,625
4. Wecker (Nem) 58,450; 5. Li (Kit) 58,150; 6. Guo (Kit) 57,925; 15.

MOŠKA KOŠARKA

SKUPINA A

4. KOLO: Angola - Španija 83:63 (37:36); Hrvaška - Nemčija 99:78 (46:41); ZDA - Brazilija 127:83 (60:41). LESTVICA: ZDA 8, Hrvaška 6, Nemčija 4, Brazilija, Španija in Angola 2.

SKUPINA B

4. KOLO: Portoriko - Venezuela 96:82 (52:42); Avstralija - Kitajska 88:66 (39:28); SND - Litva 92:80 (26:38). LESTVICA: SND 8, Litva in Avstralija 6, Portoriko 4, Kitajska in Venezuela 0.

MOŠKI ROKOMET

SKUPINA A

3. KOLO: Islandija - Madžarska 22:16; Južna Koreja - ČSFR 20:19; Švedska - Brazilija 22:15. LESTVICA: Švedska 6, Islandija 5, Južna Koreja 4, Madžarska 2, ČSFR 1, Brazilija 0.

- Bucci (It) 57,425; 16. Petri (It) 57,275; 22. Rossato (It) 57,000

KOLESTARSTVO

ŠPRINT ŽENSKE

1. Salumae (Est)
2. Neumann (Nem)
3. Haringa (Niz)
4. Ballanger (Fr); 5. Erukina (SND); 6. Dubnicoff (kan); 7. Kuruki (Jap); Yan (Kit)

ŠPRINT MOŠKI

1. Fiedler (Nem)
2. Neiwand (Avstral)
3. Harnett (Kan)
4. Chiappa (It); 5. Carpenter (ZDA); 6. Lovito (Arg); 7. Kovch (SND); 8. Moreno (Šp)

EKIPNA ZASLED. VOŽNJA M

1. Nemčija
2. Avstralija
3. Danska
4. Italija; 5. Vel. Britanija; 6. SND; 7. Nova Zelandija; 8. ČSFR

ZASLED. VOŽNJA ŽENSKE

1. Rossner (Nem)
2. Watt (Avstral)
3. Twigg (ZDA)
4. Malmberg (Dan); 5. Longo (Fr); 6. Samočvalova (SND)

PO TOČKAH

1. Lombardi (It) 44 točk
2. Van Bron (Niz) 43 točk
3. Mathy (Bel) 41 točk
4. McLealy (N.Zel) 30; 5. Tesar (ČSFR) 30; 6. Magnin (Fr) 24

SABLJANJE

MOŠKI FLORET

1. Omnes (Fr)
2. Golubitski (SND)
3. Gregori Gil (Kuba)

DVIGANJE UTEŽI

82,5 KG

1. Dimas (Gr) 370,0
2. Samadov (SND) 370,0
3. Bratojčev (Bol) 370,0
4. Chol Ho (S.Kor) 365,0; 5. Bratojčev (Bol) 365,0; 6. Elias Ocana (Kuba) 365,0

JUDO

56 KG ŽENSKE

1. Blasco (Šp)
2. Fairbrother (VB)
3. Tateno (Jap) in Morales (Kuba)

71 KG MOŠKI

1. Koga (Jap)
2. Hajtos (Madž)
3. Smadga (Izr) in Hoon (S.Kor)

STRELJANJE

MK PUŠKA 3X40

1. Petikian (SND) 1267,4
2. Foth (ZDA) 1266,6
3. Koba (Jap) 1265,9
4. Hirvi (Fin) 1264,8; 5. Stenvaag (Nor) 1264,6; 6. Debevec (Slo) 1262,6; 7. Gabriellsson (Šve) 1261,1; 8. Vari (Madž) 1258,6

Ekvipni šport

SKUPINA B

3. KOLO: SND - Egipt 22:18; Nemčija - Francija 20:23; Romunija - španija 20:21. LESTVICA: SND 6, Francija in Španija 4, Romunija 3, Nemčija 1, Egipt 0.

ŽENSKA ODBOJKA

SKUPINA A

2. KOLO: ZDA - SND 3:2; Španija - Japonska 0:3. LESTVICA: Japonska 4, ZDA in SND 2, Španija 0.

SKUPINA B

2. KOLO: Nizozemska - Kitajska 3:2; Kuba - Brazilija 3:1. LESTVICA: Kuba 4, Brazilija in Nizozemska 2, Kitajska 0.

BEZBOL

5. KOLO: Japonska - Italija 13:3; Dominikanska rep. - Tajvan 0:11. ZDA - Portoriko nočna tekma; Kuba - Španija nočna tekma. LESTVICA: Tajvan, Japonska in Kuba 8, ZDA 6, Portoriko 4, Dominikanska rep. 2, Španija in Italija 0.

XXV. olimpijske igre

Je atletika zares še vedno kraljica športa?

Pravijo, da se OI začeno le takrat, ko napoči čas atletike, »kraljice iger«. Torej igre so se pričele včeraj; zakaj potemtakem pišemo o OI že skoraj ves teden, pravzaprav meni, ki so mi všeč prav vse športne panoge, predvsem tiste, kjer so izidi bolj verodostojni in športniki kompletni ljudje od glave do pete.

Kaj imam proti atletiki? Pravzaprav nič, saj je res kraljica športov in to brez narekovajev. Moti me le ena stvar: žal mi je, a izidom tekem v atletiki ne morem verjeti. Kje imam dokaze? Jih nimam, kot jih nima nihče, če ne le pravi »sancta sanctorum« svetovnega športa, ki točno ve, kdo in kdaj je jemal ali jemlje tablete, in tu pa tam nekemu namenoma pogleda skozi prste v propagandne namene in ki jih kdaj pa kdaj tudi komu zagode, ko se pregreši čez ne-pisane, ali jeklene zakone atletske industrijske mafije. Zelo rad bi na primer hotel za trenutek biti klasična nevidna muha in poslušati, kaj je rekla prijateljicam Katrin Krabbe, ko so jo ulovili z rokami v marmeladi letos spomladi v Južni Afriki...

Sedaj je atletika torej dirka med prebrisanimi, previdnimi in politično neoporečnimi in vsemi ostalimi. Sem črnogled? Mogoče, ali si ne morem kaj, da gledam atletiko skozi to optiko. Skoraj skoraj bi rajši videl, da bi vsem rekli: »V redu, jemajte anaboličke, ali le pod strogo medicinsko kontrolo in v točno predvidenih količinah«. Potem pa naj zmaga najboljši, ki bi bil vseeno boljši od ostalih, tudi če bi bili vsi »čisti«. Nemoralno? Verjetno, ali vsaj ne licerno. Lahko bi tudi kdo pomislil: in kaj, če bi potem kljub vsemu goljufali in skripvaj jemali večje doze dovoljenega, zato da bi si spet pridobili prednost?

Vse v redu torej? Sploh ne, saj imam tudi sam določene moralne vrednote in upira se mi pisati, kar sem pravkar napisal. Ali vseeno mislim, da je poštenost prva in najvažnejša vrlina. In istočasno se mi tudi upira, ko gledam na tekmovalca na zmagovalnem odru in si mislim (neizbežno): »V čem pa je bil tale spretnjši?«. Res bi hotel samo pomisliti na to, da je bil edinole boljši od nasprotnikov in pika.

SERGIO TAVČAR

Ivo Daneu: Z zanimanjem sledim ameriškim košarkarjem

LJUBLJANA — Legenda slovenske košarke Ivo Daneu, dolgoletni reprezentant in košarkar ljubljanske Olimpije, danes poslanec v državnem parlamentu, se je kot član jugoslovanske reprezentance udeležil kar treh olimpijskih iger: Rim 1960, Tokio 1964 in Ciudad de Mexico 1968. Olimpijske igre v Münchnu je doživel samo kot gledalec, saj se je takrat že poslovil od aktivnega igranja košarke, jutri pa se bo podal v Barcelono.

»Redno sledim tekmovalcem na olimpijskih igrah, predvsem zaradi naših športnikov in seveda košarke. Zanimajo me ameriški košarkarji.«

Zelo malo je manjkalo, da bi na olimpijskem turnirju zaigrala tudi slovenska košarkarska reprezentanca, v kateri igra tudi vaš sin Jaka.

»Žal mi je, da so naši košarkarji na kvalifikacijah za igre imeli nesrečo, vendar so bili tudi malo nespretni. Če ne bi izgubili proti ČSFR, če bi Hrvatje premagali Nemce, če bi zadnji Zdovčev met padel v koš... Res smola. Odslej bo vedno težje priti na olimpijske igre.«

Bo po vašem mnenju sedanjí rod slovenskih košarkarjev videl olimpijske igre?

»Če bodo pridno delali. Veliko je odvisno tudi od tega, če bo država podpirala to športno panogo. Ljudje v Sloveniji imajo radi košarko in na srečo so tudi med politiki ljubitelji športa.«

Spomin na vaše tri olimpijske igre je verjetno še svež?

»V Rimu je bilo romantično in smo imeli toliko sreče kot naši letos nesreče. Prek Izraela smo se pretolkli do finalnega dela, kjer smo igrali proti tedanji sanjski reprezentanci Združenih držav Amerike, v kateri sta med drugim igrala Jerry West in Oscar Robertson. Na koncu smo bili šesti. V Tokiu je bilo klavarno, ker smo bili slabi. Kriv je bil zvezni trener Nikolić, ki je zavrnil povabilo Američanov, naj pridemo na priprave na Havaje. Razpoloženje v moštvu je bilo zaradi tega zelo slabo in komaj smo čakali, da gremo domov. Najuspešnejši smo bili v Mehiki, kjer smo osvojili srebrno odličje. Premagali smo Sovjetsko zvezo in v finalu izgubili proti ZDA, za katero sta izvrstno igrala White in Haywood.«

Kaj pa pričakujete od Slovencev v Barceloni?

»Vsi si želimo kolajne, toda če je ne bo, ne bomo razočarani. Uvrstitev plavalca v finale, kar je uspelo Igorju Majcnu, in morebiten nastop skakalke v višino Britte Bilač med dvanajsterico najboljših, je enako kolajni. Veliko pričakujemo od veslačev, kajakašev in kanuistov, vendar tam nastopa 16 držav, v atletiki pa ves svet. Vsake kolajne se bomo veselili.«

Poredni COBI

Ali je moderno lahko že tudi zastarelo? Vsekakor, tako vsaj trdi predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Samaranch. Možakar je namreč izjavil, da je moderni peterboj zastarela športna panoga in zato nepriljučna za občinstvo. Zavzema se za to, da bi ga v bodoče črtali z olimpijskega sporeda in nadomestili z novo, mlado in na moč privlačno panogo, s triatlonom, ki je v polnem osvajalnem pohodu zlasti v Združenih državah, kjer so v velikih časteh možje jeklenih mišic. Take pa mora imeti tisti, ki hoče zmagovati v tem športu.

Verjetno pa zajec tiči v drugem grmu. Triatlon je mnogo primernejši za televizijske prenose, kot moderni peterboj in zato bi lahko Mednarodni olimpijski odbor z njim na prihodnjih igrah zaslužil precej več, kot pa z »zastarelim« modernim peterbojem.

HALO, Stojan Spetič

Stojana Spetiča prištevamo med rimske Slovence. Prej je bil tam vrsto let kot senator, zdaj pa je stalni dopisnik postaje Radio Trst A iz prestolnice

Ali je šport lahko tudi politika?

»Vsekakor, spomnimo se samo, da sta obe svetovni velesili merili svoje moči v preteklosti tudi preko športa.«

Je tudi politika lahko šport?

»Je, vendar le če je poštena, kot mora pošteno ptekatiti tudi športna tekma.«

Odmeva Barcelona tudi v parlamentu?

»Vsekakor, poslanci vsak svoj prosti trenutek izkoristijo za to, da skočijo pred TV.«

Živimo z občutkom, da v paketu slovenskih pravic šport nima primerne teže.

»To bi demantiral. Bilo je nekaj zavzetih posegov v Rimu, tudi skupno z delegacijo ZSSDL.«

Osebnost sledite igram?

»V kolikor utegnem, zelo rad, vendar bolj športom, ki vsebujejo elemente estetike.«

Katere športe olimpijskega sporeda uvrščate med estetske zvrsti?

»Med temi najraje gledam telovadne nastope, mislim, športno gimnastiko, zelo težko pa se odločim za gledanje tistih panog, kjer prevladujejo elementi moči in grobe sile.«

danes 23 kompletov medalj

- 7.50: **VESLANJE** (7.- 12. mesto, M in Ž: četverec brez krmarja)
- 8.00: **VESLANJE** (7.- 12. mesto, M in Ž: dvojni dvojec, dvojec brez krmarja, četverec s krmarjem, dvojni dvojec, dvojec brez krmarja, enojec)
- 9.00: **LOKOSTRELSTVO** (odprti krogi, Ž: 30 m, 50 m)
- KAJAK NA DIVJIH VODAH** (slalom, M: C1; slalom, Ž: K1)
- SABLJANJE** (kvalifikacije in neposredno izločanje, M: meč - posamezno)
- STRELJANJE** (kvalifikacije, M: trap - premične tarče; Ž: zračna pištola)
- NAMIZNI TENIS** (posamezno, M)
- 9.10: **VESLANJE (finale, Ž: četverec brez krmarke, dvojni dvojec)**
- 9.30: **ATLETIKA** (sedmerboj; 100 m ovire)
- VATERPOLO** (predtekovanje)
- 9.40: **VESLANJE (finale, Ž: dvojec brez krmarke)**
- NAMIZNI TENIS** (posamezno, M)
- 10.00: **ATLETIKA** (kvalifikacije, M: 400 m)
- BADMINTON** (2. kolo: dvojice; 3. kolo: posamezno)
- SKOKI V VODO** (kvalifikacije, Ž: deska)
- ROKOMET** (Nigerija - SND, Ž)
- HOKEJ NA TRAVI** (predtekovanje, M)
- VESLANJE (finale, M: četverec s krmarjem)**
- TENIS** (2. kolo: dvojice; 3. kolo: posamezno)
- 10.20: **VESLANJE (finale, M: dvojni dvojec)**
- NAMIZNI TENIS** (posamezno, M)
- 10.30: **ATLETIKA** (sedmerboj; višina - 2 skupini)
- ODBOJKA** (predtekovanje, M: J. Koreja - SND)
- 10.40: **VESLANJE (finale, M: dvojec brez krmarja)**
- 11.00: **ATLETIKA** (kvalifikacije, Ž: 400 m ovire)
- KOŠARKA** (predtekovanje, Ž)
- VESLANJE (finale, M: enojec)**
- NAMIZNI TENIS** (1/8 finala, Ž: posamezno)
- 11.30: **ATLETIKA** (kvalifikacije: kladivo - 1. skupina)
- ROKOMET** (Španija - Norveška, Ž)
- STRELJANJE (finale, Ž: zračna pištola)**
- NAMIZNI TENIS** (posamezno, M)
- 12.30: **DVIGANJE UTEŽI** (skupina C do 90 kg)
- 13.00: **LOKOSTRELSTVO** (odprti krogi, M: 30 m, 50 m)
- ATLETIKA** (kvalifikacije: kladivo - 2. skupina)
- KOŠARKA** (predtekovanje, Ž)
- BOKS** (1/8 finala)
- ODBOJKA** (predtekovanje, M: Španija - Japonska)
- 13.15: **JADRANJE** (9. regata, M in Ž: lechner, A-390)
- 13.30: **JADRANJE** (5. regata, M in Ž: 470; 6. regata: leteči holandec, star, soling, tornado; rezervni dan, M: finn; Ž: evropaa)

- 14.30: **STRELJANJE (finale, M: premične tarče)**
- BEZBOL** (Kuba - Portoriko, Japonska - Tajpeh)
- SKOKI V VODO** (kvalifikacije, Ž: deska)
- ROKOMET** (ZDA - Nemčija, Ž)
- ODBOJKA** (predtekovanje, M: Nizozemska - Alžirija)
- DVIGANJE UTEŽI** (skupina B do 90 kg)
- 16.30: **ROKOMET** (J. Koreja - Avstrija, Ž)
- JUDO** (predtekovanje in dvojni repesaži, M in Ž: pollahka kategorija)
- 17.00: **BADMINTON** (2. kolo: dvojice; 3. kolo: posamezno)
- HOKEJ NA TRAVI** (predtekovanje, M)
- 17.30: **ATLETIKA** (sedmerboj, Ž: krogla - 2 skupini)
- ODBOJKA** (Kanada - Italija, M)
- 18.00: **ATLETIKA** (kvalifikacije, M: troskok)
- 18.15: **ATLETIKA** (polfinale, Ž: 100 m)
- 18.30: **ATLETIKA** (maraton, Ž)
- VATERPOLO** (predtekovanje)
- DVIGANJE UTEŽI (finale: skupina A do do 90 kg)**
- 18.35: **ATLETIKA** (polfinale, M: 100 m; 1/4 finale, Ž: 800 m)
- 19.00: **BOKS** (1/8 finala)
- NOGOMET** (1/4 finala: B1-A2)
- NAMIZNI TENIS** (1/4 finala, M: dvojice)
- ODBOJKA** (predtekovanje, M: ZDA - Francija)
- 19.20: **ATLETIKA (finale, Ž: kopje)**
- 19.25: **ATLETIKA** (polfinale, Ž: 800 m)
- 19.45: **ATLETIKA (finale, Ž: 100 m)**
- 20.00: **ATLETIKA (finale, M: 100 m)**
- KOŠARKA** (predtekovanje, Ž)
- SABLJANJE (finale, M: meč - posamezno)**
- GIMNASTIKA (finali, Ž: posamezna orodja)**
- NAMIZNI TENIS** (1/4 finala, M: dvojice)
- 20.15: **ATLETIKA** (sedmerboj, Ž: 200 m)
- 20.50: **ATLETIKA** (maraton, Ž - cilj)
- 21.00: **BEZBOL (Italija - Španija, Dominikanska Rep. - ZDA)**
- NAMIZNI TENIS** (polfinale, Ž: dvojice)
- 21.15: **ATLETIKA** (kvalifikacije, Ž: 10.000 m)
- 21.30: **NOGOMET** (1/4 finala: A1 - B2)
- JUDO** (polfinale, Ž: pollahka kategorija)
- ODBOJKA** (predtekovanje, M: Brazilija - Kuba)
- 21.35: **JUDO** (polfinale, M: pollahka kategorija)
- 21.55: **JUDO** (3.- 5. mesto, M in Ž)
- 22.00: **KOŠARKA** (predtekovanje, Ž)
- 22.05: **JUDO (finale, M in Ž: pollahka kategorija)**

Tako danes

ITALIJANI

- Veslanje:** Marconcini (enojec, finale C in D)
- Kajak in kanu:** Giai, Pron (K1 ženske); De Monti (C1 moški)
- Sabljanje:** Cuomo, Mazzoni, Randazzo (sablja)
- Lokostrelstvo:** testa (50 in 30 m ženske); Di Buò, Parenti, Rivolta (50 in 30 m moški)
- Streljanje:** Suppo (zračna pištola ženske); Colombo in Donnianni (premična tarča moški); Cioni, Pelleilo, Venturini (trap, 75 strelav)
- Atletika:** Nuti, Vaccari (400 m); Sgrulletti (kladivo); Scaunich, Sabatini, Villani (maraton Ž); D'Urso (800 m); Munerotto (10.000 m Ž)
- Skoki v vodo:** Bisello (stolp ženske)
- Tenis:** Furlan (1/8 finala)
- Vaterpolo:** Italija - Madžarska
- Jadrnanje:** Suppo (deska); Sensini (deska); Bogatec (europa); Vaccari (finn); Quarra/Barbino (470 Ž); Montefusco/Montefusco (470 M); Grassi/Santella (FD); Benamati/Salami (star); Zuccoli/Glisoni (tornado)
- Judo:** Giungi (52 kg ženske)
- Moška odbojka:** Italija - Kanada
- Nogomet:** Španija - Italija (1/4 finala)
- Bezbol:** Italija - Španija
- Ženska košarka:** Italija - SND

SLOVENCİ

- Veslanje:** Čop in Žvegelj (dvojec brez krmarj, finale A)
- Judo:** Čuk (pollahka kategorija)
- Kajak in kanu:** Javornik, Vidmar in Žitnik (C1, slalom)
- Lokostrelstvo:** Medved (50 in 30 m moški)
- Jadrnanje:** Vidakovič (deska); Kosmina/Sosič (FD)

TV spored

RAJUNO

- 14.00 **Boks**
- 14.30 **Streljanje***: premične tarče na 10 m, M*
- 15.00 **Skoki v vodo***: deska*

RAIDUE

- 17.00 **Boks**
- 17.30 **Odbojka:** Italija - Kanada, M
- 18.00 **Atletika***: troskok M*; 100 m polfinale Ž; maratona - start, 800 m Ž; kopje Ž*; 100 m polfinale in finale M* in Ž*
- 18.30 **Dviganje uteži***: 90 kg*
- 19.00 **Nogomet:** 1/4 finala (Italija - Španija)
- 19.35 **Boks**
- 20.30 **Gimnastika***: mnogoboj na orodju Ž*; **Atletika***: maratona Ž*
- 21.00 **Bezbol:** Italija - Španija
- 21.30 **Judo:** 52 kg, 65 kg M
- 21.30 **Nogomet:** 1/4 finala (Poljska - Katar)

RATRE

- 8.55 **pregled dogodkov in kolajn iz prejšnjega dne**
- 9.00 **Kanu - kajak***: K1 slalom*, C1 slalom*
- 9.10 **Veslanje***: 4 brez Ž*; 2 Ž*; 2 brez Ž*; 4 s M*; 2 M*; 2 brez M*; 1 M*
- 9.30 **Atletika:** sedmerboj, 400 m M, 400 m zapreke Ž; kladivo
- 12.00 **Vaterpolo:** Italija - Madžarska; **Streljanje:** pištola, Ž
- 13.00 **Boks:** 1/8 finala
- 19.50 **Boks**
- 23.15 **Gimnastika; Atletika**
- 23.30 **Judo***; **Bezbol**
- 23.45 **Sabljanje***: sablja M*; **Boks:** 1/8 finala
- 24.00 **pregled dogodkov in kolajn**

TV SLOVENIJA 2

- 8.45 **Kajak na divjih vodah; veslanje***: 7 finalov
- 14.20 **pregled dogodkov**
- 15.50 **Veslanje**
- 17.25 **Atletika***: 5 finalov
- 21.10 **dnevni pregled dogodkov**
- 21.55 **Streljanje:** zračna pištola, Ž
- 22.05 **Streljanje:** premične tarče, M

- 22.15 **Dviganje uteži:** do 90 kg
- 22.25 **Gimnastika**
- 24.00 **Boks:** 1/8 finala
- 24.40 **Judo:** do 52 in 65 kg
- 24.50 **Sabljanje**
- 1.00 **dnevni pregled dogodkov in kolajn**

TMC

- 8.30 **Veslanje***
- 10.00 **Tenis:** 1/8 finala; **Atletika:** 400 m, M in F
- 10.20 **Skoki v vodo:** deska, Ž kvalif.
- 12.00 **Vaterpolo:** Italija - Madžarska
- 13.00 **Boks:** 1/8 finala; **Tenis:** 1/8 finala
- 15.00 **Skoki v vodo:** kvalif. deska, Ž
- 18.15 **Atletika***: polfinale 100 m, M in Ž; maratona, Ž; 800 m M; polfinale 800 m, Ž; 100 m, M* in Ž*
- 20.30 **Sabljanje***: sablja, M*; **Atletika***: maratona, Ž*; kvalifikacije 1000 m, Ž
- 21.30 **Gimnastika***: mnogoboj na orodju, Ž*
- 22.45 **Nogomet:** 1/4 finala (registrirano): Italija - Španija
- 24.30 **pregled dogodkov in kolajn**

* označuje finale

XXV. olimpijske igre

Bela Karoly: V gimnastiki je pot do uspeha zelo težka

Bela Karoly je v senci njegove najslavnejše varovanke zaslovel na olimpijskih igrah v Montrealu ter na krilih sijajnih nastopov takrat še 15-letne Comanecijeve, kar iznenada popeljal v ospredje dotlej sicer že dobro, vendar pa ne izredno romunsko gimnastično šolo, ki je, začevši od legendarne Nadie Comaneci, proizvedla toliko tekmovalk svetovnega formata vse tja do začetka osemdesetih let, ko je »oče« romunske gimnastike izbral svobodo, bogatstvo in slavo ter zaprosil za politični azil v ZDA, kjer se je tudi resno lotil dela in vzgojil rod izjemno dobrih telovadk. Naj za primer navedemo Mary Lou Retton, ki je v Los Angelesu postala olimpijska zmagovalka, to pa je bila prava senzacija, ne glede na to, da so bile tedaj »vzhodnjakinje« odsotne, razen Romunk.

Bivši romunski trener je torej postal še bolj slaven, obogatel, si ustvaril privatni gimnastični center sredi Houstona, v katerem »kuje« bodoče rodove ameriške gimnastike, pa je kar na lepem izjavil, in to v olimpijski Barceloni, da namerava opustiti svet gimnastike, češ da ga je vse skupaj naveličalo, nekaj pa tudi namignil na račun »nečlovečnosti«.

Ze nekaj let sicer odmevajo polemični vzkliki nesoglasja na račun gimnastike, ki sodi v tisti krog športnih zvrsti, za katere je značilno, da se pri procesu treniranja ne upošteva več niti skrajnih meja človeških zmogljivosti.

Klici na pomoč se razlegajo tudi tokrat. Kopica časnarjev se sklicuje na žepni format sodobnih tekmovalk in na lepem ugotavlja, da nekaj ne sme biti v redu. To so najstnice otroške rasti, nadpovprečno nizke in podpovprečno težke punce, ki so sposobne izvajanja neverjetnih gibov, takih, ki vselej priklenijo gledalca k televizorju, zato ker vsakdo uživa ob gledanju trojnih salt, zaporedji premetov in kdove še kakšnih gibanj, ki so za oko

Na sliki AP: mlada ameriška gimnastičarka Shannon Miller, med vajo v Barceloni, je nova »žrtev« slavnega Bele Karolyja.

na moč privlačna in katerim je preprosto težko verjeti.

Olimpijsko geslo »altius, citius, fortius« bi bilo kot nalašč za gimnastiko, le da je s sistemom uresničevanja tovrstnih stremiljenj nekaj narobe.

Vrsto let se govori o tem, da so gimnastičarke (gimnastičarji tudi, sicer pa nekoliko manj) najbolj nesrečne športnice, ker prenašajo naravnost peklenške režime treniranja z neznosnimi obremenitvami, za nameček se pa še morajo odpovedati kolikor toliko normalnemu načinu življenja, prisilno zauživati vsakovrstne hormonske preparate za zaviranje rasti in normalnega fiziološkega razvoja. Vse to morajo zdr-

žati pri takem režimu prehrane, ki bi lahko zadoščal dojenčku, nikakor pa ne mlademu človeku, ki prenaša izjemne obremenitve.

O tem pa se prepogosto in preveč ne poroča. Medtem ko se lažni moralisti gredo križarske vojne proti dopingu, ko konec koncev gre za odrasle ljudi, ki imajo že zaradi tega vsaj nekoliko več možnosti izbire, se ob teh punčkah nihče ne obregne, razen tedaj, ko so vse oči uprte vanje. V tem smislu je tudi gimnastika ravnjejši sorodnik v veliki družini športnih panog.

Vredno pa se je zamisliti nad dejstvom, da je celo tak »tiran« kot Karoly, ki svoje tekmovalke podreja žival-

skim obremenitvam in ki je zaslovel in žel rezultate zato, ker je v romunskih gimnastičnih internatih, ki jih je ustanavljal v sedemdesetih letih skupaj z ženo vnesel tak režim dela, da je dotlej najbolj slavna in priznana sovjetska šola postala drugorazredna, njeni prijemi pa »rekreacijski« v primerjavi s Karolyevimi.

Bela je jasno in glasno povedal, da se je starostna meja selekcioniranja na področju vrhunske gimnastike spustila na štiri leta, »Drugače so punčke pri šestih že prestare, da bi njihova hrbtnica zdržala in se prilagajala vedno zahtevnejšim obremenitvam«.

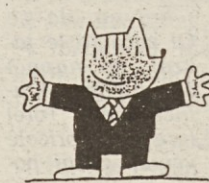
Zraven pa sodi še nasilno vplivanje na povečanje gibljivosti, periodične težke poškodbe sklepov in mišic, ki pri takem režimu treniranja ter zaradi nevarnosti izvajanja, so pač sestavni del procesa, da ne govorimo o farmakološkem deležu, ki je ravno tako neobhoden na poti do uspeha.

In tako lahko uživamo ob gledanju vsakršnih vragolij, se lahko nadejamo trenutka, ko bo človek v spretnosti in gibčnosti presegel tudi mačke, pri sem tem pa seveda pozabljamo na pokanje sklepnih ovojnica, na boleče zlome, na zaviranje delovanja rastnega hormona ter na umetnostne načine vplivanja za povzročanje kasnitve prve menstruacije.

O bodoči usodi teh odraslih punčk, ki se bodo naenkrat znašle tudi same v bridkem objemu vsakdana in zunanjega življenja, ki v nasprotju s svojimi predhodnicami iz sedemdesetih let sploh ne posebejajo ženske lepote in ki jih v večini primerov niti olimpijsko zlato ne bo tolažilo, pa se že spet razpreda samo ob svetovnih ali olimpijskih priložnostih. Gimnastične dvorane pa vse bolj ostajajo laboratorij, kjer se na koži nedolžnih preizkuša vse, zato da se brezmejno uresničuje »altius, citius, fortius«.

IGOR CANCIANI

Samaranch bo potoval v Sarajevo

Predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Samaranch bo šel v Sarajevo, »tako, ko bo to potrebno«, kot je sam podčrtal.

To vest je sporočil sam Samaranch. Poudaril je, da ga je tja povabil predsednik bosanskohercegovega nacionalnega olimpijskega odbora Stjepan Ljučić, ki se v teh dneh nahaja kot vodja svoje olimpijske reprezentance v Barceloni. Ključ se je Samaranchu tudi zahvalil za vso humanitarno pomoč, ki jo je MOO nudil obleganemu sarajevskemu prebivalstvu in ker je omogočil Bosancem in Hercegovcem nastopiti na olimpijskih igrah.

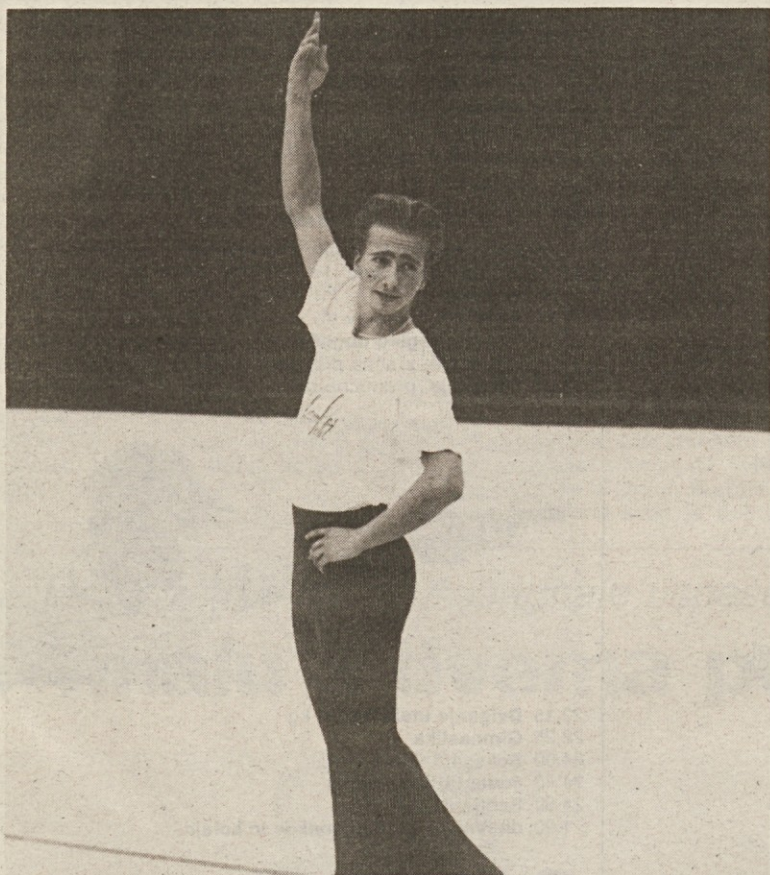
Sarajevski župan Muhamed Kreševljaković je medtem sporočil, da so bili v vojni vihuri uničeni vsi športni objekti, ki so jih v Sarajevu zgradili za zimske olimpijske igre leta 1984.

MARŠ DOMOV

Zdravniška komisija angleške atletske zveze je ugotovila, da so trije člani britanske atletske reprezentance že med pripravami doma jemali poživila. Že pred nastopom na igrah so jih zato izključili iz ekipe in jih ročno odpremili na Otok. Vodstvo britanske olimpijske ekipe je dogodek označilo kot »uničujoč v najbolj črnem dnevu vse britanske olimpijske zgodovine«. Britanski minister za šport Robert Key pa je izrekel zaradi dogodka svoje globoko obžalovanje. Obžalovali so ga gotovo tudi trije prizadeti, a verjetno zato, ker so jih zalotili.

Šport doma in po svetu

Samo Kokorovec italijanski prvak

Včeraj dopoldne se je pričelo državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju v dvorani v Spinei v seniorski kategoriji. Med 28 tekmovalci je poletovec Samo Kokorovec osvojil prvo mesto, za njim pa sta se uvrstila tekmovalca Francesco Cerisola (Jolly Trst) in pa Patrick Benerucci (Rimini Sport). Danes bo Samo Kokorovec nadaljeval tekmovanje v kratkem programu in jutri v prostem programu.

Upamo, da bo kljub poškodbam roke oziroma komolca lahko izvedel tudi proste programe tako, kot smo bili letos že navajeni, saj je že dvakrat na mednarodnih oziroma na pomembnih tekmovalnih tudi zmagal. To pa je sicer glede poškodbe problematično, ker slaba gibljivost komolca leve roke onemogoča, da bi lahko izvedel skoke tako popolne, kot jih sicer zna. Takoj po državnem prvenstvu predvideva operacijo poškodbe, tako da bi moral do svetovnega prvenstva biti ponovno v polni formi.

Včeraj v Rimu objavili spored italijanskega prvenstva C-1 lige Triestina za uvod v Comu

RIM — Catania bo lahko nastopala v tretjeligaškem prvenstvu, medtem ko bo Perugia igrala v skupini B: to sta glavni novosti pri sestavi obeh skupin C-1 lige.

Sicer se bo italijansko nogometno prvenstvo C-1 lige pričelo 30. t.m., končalo pa 30. maja 1993, start prvenstva C-2 lige bo 13. septembra, konec pa 13. junija 1993. Včeraj so namreč predstavili spored obeh prvenstev in predsednik italijanskih ligašev Giancarlo Abete je med drugim dejal: »Nikdar prej nismo uspeli objaviti tako hitro sporeda teh lig.«

V C-1 ligi bo šest premorov: 11. oktobra, 3., 10., 17. januarja, 28. februarja in 11. aprila 1993.

Triestina bo v tej ligi igrala v A skupini.

A SKUPINA, SPORED 1. KOLA (30.8.): Alessandria - Prosesto; Chievover - Carrarese; Como - TRIESTI-

NA; Empoli - Palazzolo; Lefte - Carpi; Massese - Arezzo; Siena - Vicenza; Spezia - Ravenna; Vis Pesaro - Sambenedettese.

B SKUPINA, SPORED 1. KOLA (30.8.): Barletta - Chieti; Casarano - Acireale; Catania - Avellino; Giarre - Perugia; Ischiaisol - Potenza; Lodigiani - Palermo; Messina - Casertana; Nola - Reggina; Salernitana - Siracusa.

W. Bianchi boljši

VERONA — Zdravstveno stanje nogometaša Verone Walterja Bianchija, ki se je pred dnevi težko poškodoval v prometni nesreči, se polagoma izboljšuje. Tako je pisano na sporočilu, ki so ga včeraj izdali zdravniki bolnišnice »Borgo Trento« v Veroni.

Predstavili tujca Udineseja Czachowskega

VIDEM — Videmski nogometni prvoligaš nadaljuje z uspešnimi nastopi (tri zmage na treh tekmah). V četrtek zvečer pa so tudi predstavili novega tujca, Poljaka Pitra Czachowskega. Ob svojem prihodu je Czachowskega dejal le: »Forza Udinese!« Navijači so sicer ploskali, niso pa pokazali pretirnega navdušenja.

Crowder pri Glaxu Del Negro v NBA

VERONA — Temnopolti Američan Corey Crowder, 23 let, ki je igral v profesionalni ekipi NBA Utah Jazz, je novi tujec moštva Glaxo iz Verone, ki bo igralo v A-2 ligi.

Naj omenimo še, da je Winnie Del Negro zapustil Benetton iz Trevisa in raje izbral »profesionalne dolarje« pri klubu San Antonio Spurs. Del Negro je bil eden najzaslužnejših za osvojitve državnega naslova v Trevisu.

domače vesti - domače vesti

Turnir S. Lorenzo

V neprestičnem finalu za zadnji dve mesti je ekipa Minimarket (Del Piero 25, Srebernik 24) premagala Sup. Di Piazza (Menardi 29, Degrassi 26) z izidom 111:99 (49:38).

Sinoči so odigrali polfinalni tekmi, drevi pa sta na sporedu finala za 3. mesto (sinočnja porazenca) in 5. mesto: Silp (Čuk, Rauber, Starc, Corsi) - Murri (Porcelli, Blasina).

Več turnirjev "beach volleya"

V organizaciji tržaškega UISP se bo, od 8. do 16. avgusta, na peščenem igrišču ob telovadnici Ervatti, odvijalo več turnirjev beach volleya. Najprej se bodo pomerile mešane postave 6:6 (3 moški in 3 ženske), zatem pa še ob koncu tedna v obliki 2:2 in 3:3.

Za interesente je vpisovanje možno na sedežu UISP (trg degli Abruzzi 3; tel. 362776)

obvestila

TPK SIRENA organizira tečaj surfa od 17. do 21. avgusta. Informacije in vpisovanje en teden prej na sedežu društva, Miramarski drevored 32, tel. 422696.

ZŠSDI obvešča, da bo urad v Trstu do 21. avgusta odprt od 8.30 do 13.00.

ZŠSDI obvešča, da bo v torek, 4. avgusta, ob 20.30 na sedežu ŠD Breg v Dolini seja nogometne komisije.

Darujte v sklad Mitje Čuka

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sezana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-911 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

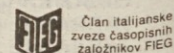
TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559 Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 533382 - 535723 Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 Tel. (0432) 731190 FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdajca ZTT Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG